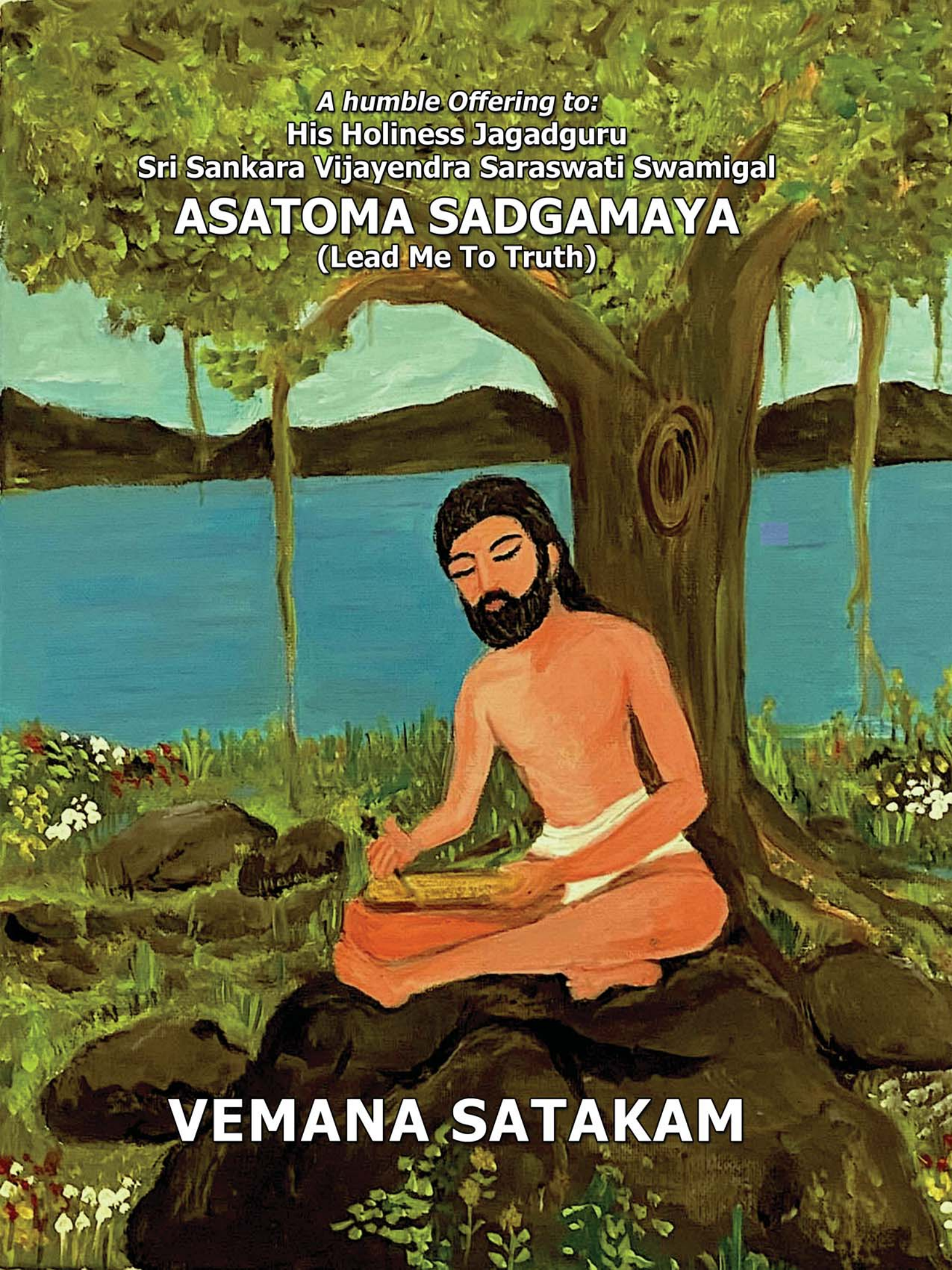

A humble Offering to:
**His Holiness Jagadguru
Sri Sankara Vijayendra Saraswati Swamigal**

ASATOMA SADGAMAYA
(Lead Me To Truth)

VERMANA SATAKAM

A humble Offering to:
His Holiness Jagadguru
Sri Sankara Vijayendra Saraswati Swamigal

ASATOMA SADGAMAYA

(Lead Me To Truth)

BOOK 1 VEMANA SATAKAM

Written By:
Smt. Vijayalakshmi Vadavalli
(Telugu Explanation)

Illustrations:
Sri Raghunath Dendukuri (USA)

English Translation:
Smt. Manikyavalli Rao (USA)

Copyright with:

Dakshina Moolamnaya Sarvagnya Sri Kanchi Kamakoti Peetam
The Kanchi Kamakoti Peetam

No:1, Salai Street

Kanchipuram, Tamil Nadu- 635 502

First Edition : 2021

For Copies : kanchimutt@gmail.com

Coordinators : **Smt. Hima Bindu Pyda**
hbpyda@gmail.com (USA)

Smt. Magapu Gnana Prasuna
hanumagapu@gmail.com(India)

Published By : **Sri Kanchi Kamakoti Peetam**
Kantepudi- 522438 AP
&
Sri Kamakoti Bhakti Kendra
USA

శ్రీ గురుభ్యో నమః

His Holiness Sri Sankara Vijayendra Saraswati Swami Varu

॥ Sri Chandramouleeswaraya Namaha: ॥
Sri Sankara Bhagavadpadacharya Paramparagatha Moolamnaya Sarvajnapeeta :

His Holiness Sri Kanchi Kamakoti Peetadhipathi
JAGADGURU SRI SANKARACHARYA SWAMIGAL
Srimatam Samsthanam

No. 1, Salai Street,

::

Kancheepuram - 631 502.

Date : 24.06.2021

తెంద్రసాహిత్యమున బహుభా విస్తరణ ప్రక్రియలచే సతక సాహిత్యముకంటె.
ప్రతిపద్యమునకు చందనంక మకుటముంబట్టి సతకముల లక్షణము. అది
ఒక చంద్రాక్షరము కవచ్చును. పదమైనను కావచ్చును. ఇతక సాహిత్యప్రక్రియలచే
కాననను నియములు సతకమునకు వేరు. అంకిబద్ధమైయున్న చాలము. కవి
తాను చెప్పవచ్చునది సంక్షిప్తము నేలుగా చెప్పుట సతకపద్యములవిశిష్టత.
సతకములకు నూలుకు పైబడిన పద్యములుంటు ప సకలము.

సతకములు అనేక విషయములపైయున్నవి. వీనిలను అక్షర వ్రాత సతకములు
ప్రధానముగా చెప్పుకొనవచ్చును. సనాతక శక్తియుండునైతకత ప్రధాన
లక్షణమైయున్నవి. అంకువలన సంభ్రాంతమౌతిగా అన్ని అక్షరములు అక్షరములచే
నీతిరంధ్రములున్నవి. తెలుసు అక్షరములను ఇట్టి నీతిరంధ్రములు అభివ్యక్తిలను
నకు సులభమైయున్న వృత్తములుండు వాక్యములను సంతకమైయున్నవి
అయినచే సతకసాహిత్యశాస్త్రములకు ఉన్నవి. సాక్షాత్కమైన నైతకతను
పంపొందించుటలో సతకముల ప్రధాన విశిష్టతలు. అక్షరముల వయము,
నమ్రత, సత్ప్రకృతి అక్షరములు అలవదనలను. ఇట్టి నీతి సతకములను
తెలుసు కేవల, సమితి, కమల, కమల సతకముల అక్షరముల సాక్షాత్కము
వలనను సంతకమైన అక్షరములను ప్రతిష్ఠిస్తామనవి.

సమితి సతకము పదములకు సతకములకు చెందిన, బద్ధక సేవని చేత చేయవలసిన
నమ్రతలు చూపుకొని. అక్షరములకు సమితియనునది అక్షరములు.
వీనిని సత్ప్రకృతియనుకంటె నీతి సత్ప్రకృతియనుకంటె చేసినవి.
"త్రయముకి కయచేతను నానాధా సకలములు సేవయినన, భావమైన
నీతియను నానాధా సమితియనుకంటె సమితి" అని అక్షరములను
చేయవలసిన అక్షరములను అక్షరములను చేయవలసినవి.

|| Sri Chandramouleeswaraya Namaha: ||
Sri Sankara Bhagavadpadacharya Paramparagatha Moolamnaya Sarvajnapeta :
His Holiness Sri Kanchi Kamakoti Peetadhipathi
JAGADGURU SRI SANKARACHARYA SWAMIGAL
Srimatam Samsthanam

No. 1, Salai Street,

Kancheepuram - 631 502.

Date : 24-06-2021

వేమక 17వ నవంబరునాడు కడప జిల్లా యోగి నాథాచార్య వారు చెప్పినట్లుగా, వీరు నీతిని సమకాలీన సాంఘిక సైద్ధాంతముగా, భావనలను మూల ప్రాధాన్యతగా, వేదానందాచార్యులు వేదానందాచార్యులను చెప్పినట్లుగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమున వేద యంత్రాధికారి ల.ప. గిరిరాజు వారి నాడు సేకరించిన వేదానందాచార్యులను నాడు సైద్ధాంతములు శ్రుతాంతములు.

19వ నవంబరునాడు తెలుగు భాషా వేదానందాచార్యులను సేకరించిన సైద్ధాంతములు, భావనలను మూల ప్రాధాన్యతగా, వేదానందాచార్యులు వేదానందాచార్యులను చెప్పినట్లుగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమున వేద యంత్రాధికారి ల.ప. గిరిరాజు వారి నాడు సేకరించిన వేదానందాచార్యులను నాడు సైద్ధాంతములు శ్రుతాంతములు.

1860 నాడు ప్రాచీన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమున వేదానందాచార్యులను సేకరించిన సైద్ధాంతములు, భావనలను మూల ప్రాధాన్యతగా, వేదానందాచార్యులు వేదానందాచార్యులను చెప్పినట్లుగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమున వేద యంత్రాధికారి ల.ప. గిరిరాజు వారి నాడు సేకరించిన వేదానందాచార్యులను నాడు సైద్ధాంతములు శ్రుతాంతములు.

చిత్త శుద్ధి కలిగి చేసిన పుణ్యంబు
 కొంచెమైన నదియు కొదువ కాదు
 విత్తనంబు మఱ్ఱి వృక్షంబునకు నెంత
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : విశ్వ = లోకములను, చిత్తశుద్ధి = మనసు యొక్క పవిత్రత, కలిగి = కలిగి యుండి, చేసిన = చేసినటువంటి, పుణ్యంబు = మంచి పని, కొంచెమయిన = కొద్దిదయినను, అదియు = ఆ పని, కొదువ = లోటు (తక్కువ), కాదు = కాదు, విత్తనంబు = బీజము, విత్తు, మఱ్ఱి వృక్షంబునకు = మఱ్ఱి చెట్టునకు, ఎంత = ఎంతయుండును.

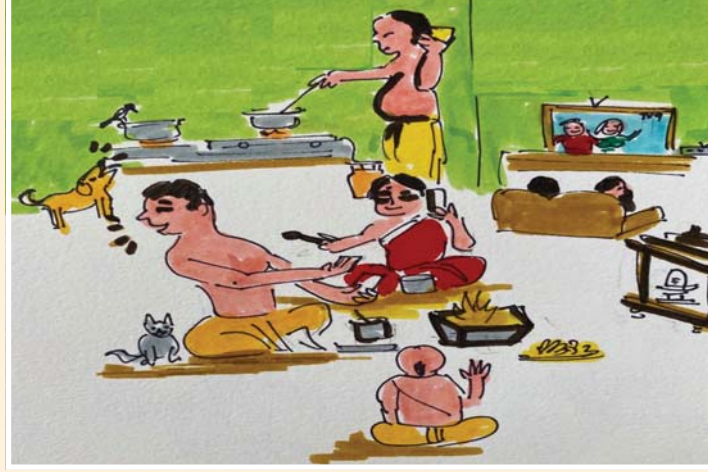
భావము : మఱ్ఱి చెట్టునకు విత్తు చాల చిన్నది. ఆ చిన్న విత్తనము నుండే మహా వృక్షము పుడుతుంది. మంచి మనసుతో చేసిన మంచి పని అది ఎంత చిన్నదయిననూ, తక్కువది మాత్రము కాదు. ప్రపంచములో అనుసరించదగిన ఏ గొప్పపని అయినా చిన్న సంకల్పముతోనే ప్రారంభమవుతుంది. మెల్లగా అంతటా విస్తరిస్తుంది. చిన్నదే కదా అని తక్కువగా అంచనా వేయవద్దు. ప్రతి చిన్న విషయంలోనూ గొప్ప పారమార్థికత ఉంటుంది సుమా!

Great oak grows from a tiny seed!

Chitta suddhi galigi cheysina punyambu
 Konchem ayina nadiyu kodava gaadu
 vittanambu marri vrukshambu- naku entara?
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

One small virtuous deed (punya) done with purity of heart is enough. Just like the way we cannot compare the tiny banyan seed with the great big tree. The seed of a banyan tree represents a fraction of the whole tree but a big tree emerges from that tiny seed. So also, the virtuous deed, however small it is, is sufficient to make a person noble. Your intentions matter the most, your actions are not measured if they are big, small. All the great deeds were achieved with first step you take.

ఆత్మశుద్ధి లేని ఆచారమది ఏల?
 భాండ శుద్ధి లేని పాకమేల?
 చిత్తశుద్ధి లేని శివపూజ లేలరా!
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమా!

అర్థం : ఆత్మశుద్ధి = మనసు పవిత్రత, లేని = లేనటువంటి, ఆచారము = మడి, మున్నగునవి, ఏల = ఎందులకు, శుద్ధి = పరిశుభ్రత, లేని = లేనటువంటి, భాండ = పాత్ర యందలి, పాకము = వండిన పదార్థము, ఏల = ఎందులకు, చిత్త = మనసు, శుద్ధి = పవిత్ర, శివపూజలు = పరమేశ్వరుని పూజించుట, ఏల = ఎందులకు.

భావము : మనసు పవిత్రముగా ఉంచుకొనడము మంచిది. అపరిశుభ్రముగా ఉన్న పాత్రలో వండిన పదార్థము చిలుము పట్టి నిర్లభకము అవుతుంది. అదేవిధముగా పవిత్రత, ఏకాగ్రత లేని పూజ వ్యర్థము. ఏకాత్మ భావనతో చేసిన శివ పూజ ఫలమును ఇవ్వగలదు సుమా! నేను అనే అహంకారము వదలి అంతా ఒక్కటే అనేదే నిజమయిన శివపూజ సుమా!

Your actions Speak louder than words!

Aatma suddhi leyni aacharam adiyela
 Bhaanda suddhi leyni paakamela?
 Chittha suddhi leyni Siva puja lelaraa
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

What is the use of following the rituals and customs without inner purity?
 What is the use of making special dishes in unclean vessels? What use is the worship of Siva(God) without purity of mind and devotion?

For a proper performance of any task-religious, worldly, or social-purity is of utmost importance. Mere outward actions will not yield good results; inner purity is essential.

గంగి గోవు పాలు గరితెనైనను చాలు
 కడి వెడైననేమి ఖరము పాలు
 భక్తి గల్గు కూడు పట్టెడైనను చాలు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : గంగి గోవు పాలు = నల్లని ఆవు యొక్క పాలు, గరితెనైనను చాలు = ఒక్క గరితెనైనను చాలు, ఖరము పాలు = గాడిద పాలు, కడి వెడైననేమి = కుండ నిండుగా ఉన్ననూ ప్రయోజనమేమి?, భక్తి కలుగ కూడు = భక్తితో పెట్టిన భోజనము, పట్టెడైనను = పిడికెడు అయిననూ, శ్రేష్ఠమే = శ్రేష్ఠము సుమా?

భావము : నల్లనైన ఆవు పాలు గరితెడు అయిననూ చాలు, గాడిద పాలు కడివెడున్ననూ ప్రయోజనమేమి?

ప్రేమ, సహృదయంతో, భగవత్ భావనతో పెట్టిన పట్టెడన్నము, పంచ భక్త్యములతో సమానము కాదా! అనవసర ఆర్భాటాలు లేకపోయినా మంచి మనసుతో ఆదరణతో అతిథికి పెట్టే భోజనము శ్రేష్ఠము. అదే ధర్మ లక్షణము సుమా!

A fistful of food with Bhakthi is enough as a meal!

Gangi govu paalu garita dainanu chaalu!
 Kadivedaina neymi kharamu paalu?
 Bhakti galgu koodu pattedainanu chaalu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A spoonful of milk from a sacred cow is enough. What is the use of a potful of donkey's milk?

Similarly, a morsel of food served with love is certainly sufficient (to satisfy hunger).

A real desire and purity of purpose to help others is important than what is given in charity. It must not be mere show but must be an act of sincerity.

నిక్కమైన మంచి నీల మొక్కటి చాలు
 దళుకు బెళుకు రాళ్ళు తట్టెడేల
 చాటు పద్యములను చాలదా యొక్కటి
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : నిక్కమైన = నిజమైన, మంచి = మంచిదైన, నీలము = నీలమను వజ్రము, ఒక్కటి చాలు = ఒక్కటున్ననూ చాలును, తళుకు బెళుకు రాళ్ళు = కాంతు లీను గాజు రాళ్ళు, తట్టెడేల = బుట్టెడున్ననూ ప్రయోజనమేమున్నది, చదవ = చదువునట్టి, పద్యము = పద్యము, అరయ = పరిశీలించగా, ఒక్కటి = ఒక్కటైనను, చాలదా = సరిపోదా!

భావము : ఆకర్షణీయంగా మెరుస్తున్న రంగు రాళ్ళు తట్టెడు ఉన్ననూ ప్రయోజనమేమీ లేదు. నల్లగా ఉన్నా నీలమనే జాతి రత్నము ఒక్కటున్న చాలును.

ఇలాగే ఎంత సాహిత్యము చదివిననూ సమాజానికి హితవు చెప్పే మంచి చాటు పద్యం చదివిన వారే నిజమైన జ్ఞానవంతులు సుమా!

Quality is better than Quantity!

Nikka maina manchi neela mokkaṭi chalu
 Taluku beluku raallu tattedeyla?
 Chaatu padyam mokkaṭi chaaladaa yilalona
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

It is enough if there is one precious stone like sapphire instead of having a basketful of worthless stones that glitter. One good poem is enough for true reading enjoyment and inspiration and is better than a whole library of cheap books.

మిరప గింజ జూడ మీద నల్లగా నుండు
కొరికి చూడ లోన చురుకు మనును
సజ్జనులగు వారి సార మిట్టులనుండు
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : మిరప గింజ = మిరపకాయ గింజను, చూడన్ = చూడగా, మీద = పైన, నల్లగా నుండు = నల్లగా నుండును, కొరికి చూడ = కొరకగా, లోన = లోపల, చురుకు మనును = చురుక్కు మనిపించును, సజ్జనులగు వారి = మంచివారి యొక్క సారము = స్వభావము

భావము : మిరియపు గింజను చూడగా పైకి నల్లగా యుండును. దానిని కొరికి చూడగా లోపల కారముగా యుండి చురుక్కు మనిపించును. తెలివైన మంచివారు పైకి ఏమీ తెలియనట్లు కనపడిననూ వారి శక్తి అమోఘము సుమా!

Appearances are deceptive!

Mirapa ginja chuda mida nallaga nundu
Koriki chuda lona juruku manunu
Sajjanulagu vaari saara mitlundura!
Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Pepper corn appears black. Once you bite it, it burns your tongue. The essence of a noble man will be like this. One should not assess people by their appearances but need to understand their true personality.

మృగమదంబు చూడ మీద నల్లగా నుండు
 బరిధవిల్లు దాని పరిమళంబు
 గురువులైన వారి గుణము లీలాగురా!
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : మృగమదంబు = కస్తూరి మృగము, యెనుదము = కస్తూరి, మీద = పైన, నల్లగా
 యుండు = నల్లగా యుండును, పరిమళంబు = సువాసనను, పరిధవిల్లు = వదజల్లును, గురువులైనవారి
 = జ్ఞానవంతులైన వారి, గుణములు = స్వభావములు

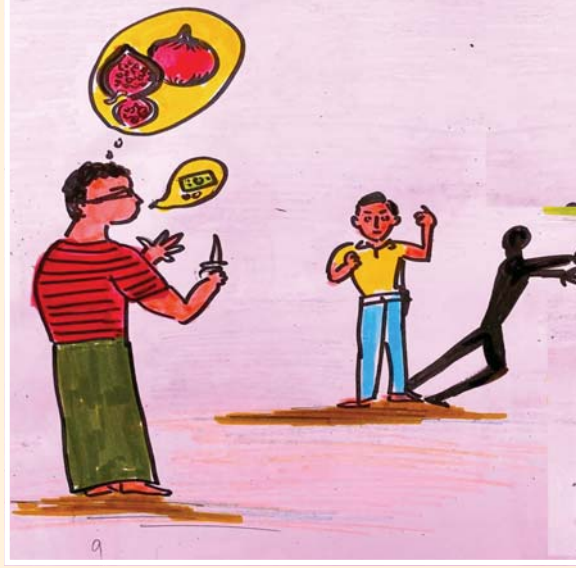
భావము : కస్తూరి మృగమును (కస్తూరి) చూడగా నల్లగ కనిపించును. కానీ ఆ కస్తూరి పరిమళము
 వెదజల్లుచూ హాయినిచ్చును. అట్లే జ్ఞానవంతులు సామాన్యముగా కనిపించిననూ వారి జ్ఞానము అంతటా
 ప్రసరించును.

Good students spread GURU's teachings!

Mruga madhambu juda meeda nallaga nundu
 Baridha villu daani parimalambu
 Guruvu laina vaari gunamu leelaagura!
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Musk is dark to look but a reddish-brown substance secreted by a male musk deer is used as an ingredient in perfumes. Its fragrance spreads far and wide. In the same manner, the teachings and knowledge of GURU reaches far wide through his students like the fragrance of the musk.

మేడిపండు చూడ మేలిమై యుండును
 పొట్ట విచ్చి చూడ బురుగులుండు
 బిఠికి వాని మదిని బింకమీలాగురా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : మేడిపండు = మేడిచెట్టు యొక్క పండును, చూడ = చూడగా, మేలిమై యుండును = బంగారము వలె మిల మిల లాడుచుండును, పొట్ట విచ్చి = ఆ పండును విడదీసి, పురుగులుండు = పురుగులుండును, పిరికివాని = పిరికివాని యొక్క, మదిని = మనసు నందలి, బింకము = ధైర్యము, ఈలాగురా! = ఈ విధముగా

భావము : మేడిపండు పైకి చూడగా బంగారు వర్ణముతో మిలమిల మెరుస్తూ ఉంటుంది. కానీ విడదీసి చూడగా ఆ పండు నందు పురుగులు ఉండును. అదేవిధముగా పిరికివాడు పైకి ధైర్యముగా కనపడును కానీ మేడిపండువలె వాని ధైర్యము నిలువదు. అది సమయమునకు జారిపోవును.

Do not be fooled by the appearances!

Medipandu chuda melimai yundunu
 Potta vippi juda purugu lundu
 Biriki vaani madini binka meelagura
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A fig fruit looks shiny and juicy. However, on cutting it open, one finds worms in it. Such is the facade of a coward.

Generally, more importance is given to appearances than to the qualities of a person.

నేరనన్న వాడు నెరజాణ మహిలోన
నేరునన్నవాడు నింద జెందు
ఊరుకున్నవాడు యుత్తమ యోగిరా!
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : మహిలోన = భూమియందు, నేరను + అన్నవాడు = నాకు తెలియదు, నేర్పరి = నేర్పు గలవాడు, నేరును = నాకు తెలియును అన్నవాడు, నిందన్ + చెందు = నింద పాలగును, ఊరుకున్న వాడే = మాట్లాడకున్నవాడే, ఉత్తమ యోగిరా = ఉత్తముడైన యోగి

భావము : ఇబ్బందికర సమయములందు మాట్లాడుటకన్నా మాట్లాడకుండుట మేలు. అట్టి సమయము నందు తెలియదని చెప్పి మాట్లాడుకుండు వాడే భూమి యందు ఉత్తముడు. కావున మాట్లాడకుండా ఉండుటయే మేలు సుమా!

Silence is the best policy!

Neyra nanna vaadu nerajaana mahi lona
Neyru nanna vaadu ninda jendu
Urukunna vaadey uttama yogi raa
Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

One who admits his ignorance is ever skillful. To be on the safer side it is advisable to accept the lack of knowledge. One who shows his willingness to learn will be a target for scrutiny and blamed for lack of perfection. The one who keeps quiet will be considered the best person of all in comparison to the who is willing to learn. In such situations, it is better to remain quiet instead of becoming targets of criticism.

గంగ పారునెపుడు గదల నిగతి తోడ
మురికి వాగు పారు మ్రోత తోడ
పెద్ద పిన్న తనము పేర్మియా లాగురా!
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : గంగ = గంగానది, కదలని = నిదానము అగు, గతితోడ = పద్ధతితో, పారు = ప్రవహించుచుండును, మురికి వాగు = మ్రోత తోడ = శబ్దముతో పారు, పెద్దతనము = పెద్దల యొక్క పిన్నల యొక్క పేర్మి = నడవడిక

భావము : స్వచ్ఛమైన నిండుగా నున్న నది ఎప్పుడునూ నిదానముగా ప్రవహించును. కానీ మురికి కాలువలు దుర్గంధముతో శబ్దం చేస్తూ ప్రవహిస్తాయి. ఆ విధముగానే పెద్దల యొక్క పిన్నల యొక్క ప్రవర్తనలు ఉంటాయి సుమా! పిల్లల ప్రవర్తన తొందరపాటుతో ఉంటుంది. పెద్దల ప్రవర్తన ఆలోచనతో కూడి విజ్ఞతగా ఉంటుంది సుమా!

Empty vessels make much noise!

Ganga paruchundu kadalani gathithoda
Muriki kaalva paaru mrotha thoda
Pedda pinna thanamu peyrmie eelagu raa
Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

The sacred river Ganga flows quietly. The dirty water in the gutter flows rumbling loud. A characteristic of a knowledgeable person is quiet and dignified, and does not talk unnecessarily, whereas an incompetent person raves, shouts and usually makes pointless scene. A foolish man cannot be as calm and composed as a noble man.

నిండు నదులు పాఱు నిల్చి గంభీరమై
 వెఱ్ఱి వాగు పారు వేగం బొర్లి
 అల్పుడారీ తినధికుండు నాయనా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : నిండు నదులు = నిండుగా ప్రవహించు నదులు, నిల్చు = నిలకడగా, గంభీరమై = గంభీరముగా, పాఱు = ప్రవహించును, అల్పుడు = నీచుడు, ఆదురీతి = మాట్లాడు విధముగా, అధికుండు = గొప్పవాడు, ఆడునా = మాట్లాడునా!

భావము : చిన్న వాగు ఎట్లు పొంగి పొర్లుచూ ప్రవహించ బడునో అట్లే అల్పుడు కూడా ఉప్పొంగి ఉధృతంగా మాట్లాడును. కానీ నిండు నదులు నిశ్చలముగా ఉన్నట్లు గొప్పవాడు నిలకడగా ఉండి గంభీరముగా మాట్లాడును.

Still waters run deep!

Nindu nadulu paaru nilachi gambhiramai
 Verri vaagu paaru veygaborli
 Alpudaadu reeti nadhikundu naaduna
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A river, full of water, flows majestically. It does not have to prove its depth, speed, or path its flowing through. A little, directionless stream flows fast up and down the rocks and through the woods making much noise.

Quiet and dignified conduct shows the vital character of a person. Mere noise does not indicate the great qualities of an individual.

అల్పుడెప్పుడు బల్కు నాడంబరముగా
 సజ్జనుండు బల్కును జల్లగాను
 కంచు మ్రోగునట్లు కనకంబు మ్రోగునా!
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : అల్పుడు = నీచుడు, ఎప్పుడు పల్కు = ఎల్లప్పుడు పల్కు, ఆడంబరముగాను = గర్వముగా, సజ్జనుండు = మంచివాడు, పలుకు = పలుకును, చల్లగా = శాంతముగా, కంచు మ్రోగునట్లు = కంచు మ్రోగిన విధముగా, కనకంబు = బంగారము మ్రోగునా = ధ్వని వచ్చునా!

భావము : నీచుడెల్లప్పుడూ బడాయి మాటలను పలుకుచుండును. కానీ మంచివాడు నెమ్మదిగా సంతోషము కలిగించునట్లు మాట్లాడును. ఎట్లనగా కంచు ఎక్కువగా శబ్దం చేసినట్లు బంగారము చేయదు కదా! కానీ విలువలో కంచుకన్నా బంగారము ఎన్నో రెట్లు ఎక్కువ సుమా!

Noise does not make you noticeable, your good conduct does!

Alpu depudu palku naadambaramu gaanu
 Sajja nundu balku challa gaanu
 Kanchu mroginatlu kanakambu mroguna
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A mean person brags and makes much noise to gain attention. A good man speaks with poise and uses his speech carefully. Does gold sound the same way as bronze sounds?

Here the sound made by gold is equivalent to the words of a good man, and the ringing of bronze is compared to the talk of an arrogant person. Mere loud sound does not make one's speech noble and acceptable.

కులము లోన నొకడు గుణవంతుడుండిన
కులము వెలయు వాని గుణము చేత
వెలయు వనములోన మలయజంబున్నట్లు
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కులము లోనన్ = వంశము నందు, ఒకడు = ఒక్కడు, గుణవంతుడు = మంచి గుణము కలవాడు, ఉండిన = ఉన్నచో, వాని గుణము చేత = వాని యొక్క మంచి గుణము వలన, కులము = వంశము, వెలయు = ప్రీతికెక్కును, వనము = అడవియందు, మలయజము = మంచి గంధపు చెట్టు ఉన్నట్లు, వెలయు = ప్రకాశించునట్లు

భావము : అడవి మొత్తము మీద ఒక్క మంచి గంధపు చెట్టు ఆ చెట్టు పరిమళము ఎట్లు అడవి అంతా వ్యాపిస్తుందో అట్లే వంశము నందు సద్గుణవంతుడున్నట్లు వానివలన వంశమంతయు కీర్తిని పొందును సుమా!

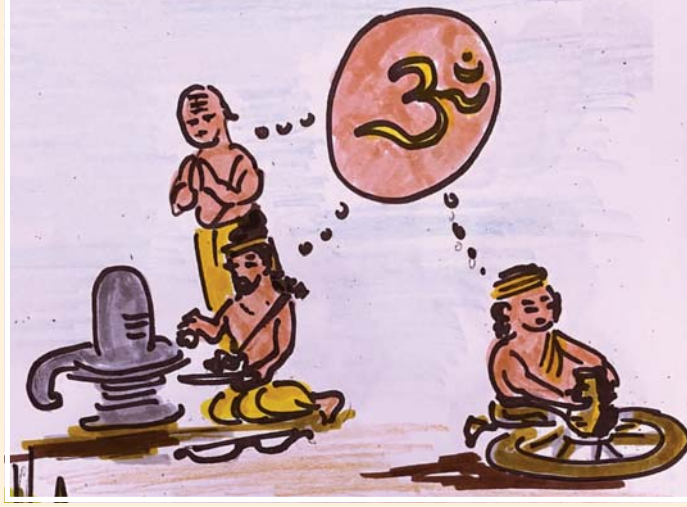
Virtue gets noticed by the world!

Kulamu lona nokadu guna vanthudundina
Kulamu velayu vaani gunamucheyta
Velayu vanamulona Malayajam-bunnatlu
Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Presence of a virtuous person in the family brings it fame and greatness to one's family. It is like having a sandalwood tree in a big forest which fills the entire forest with its fragrance.

The presence of one virtuous person in a family, or community makes it famous and distinguished. A noble member in a family spreads the name of the family noble.

పూజకన్న నెంచ బుద్ధి నిదానంబు
 మాటకన్న నెంచ మనసు ధృఢంబు
 కులముకన్న నెంచ గుణము ప్రధానంబు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఎంచ = పరిశీలింపగా, పూజకన్న = చేయు పూజలకన్ననూ, బుద్ధి = మంచి ఆలోచన, ప్రధానంబు = ముఖ్యమైనది, మాటకన్న = మాట్లాడుటకన్ననూ, ఎంచ = పరిశీలించగా, మనసు = మనస్సు, ధృఢము = గట్టిగా నుండ వలయును, కులముకన్న = పుట్టిన జన్మ కన్ననూ, ఎంచ = పరిశీలింపగా, గుణము = నడవడి, ప్రధానము = ప్రధానమైనది

భావము : మనము చేయు పూజలకన్ననూ పరిశీలింపగా మంచి ఆలోచన కలిగి యుండుట ముఖ్యము. చేయుదునని పలుకు మాట కన్ననూ, ఆ మాట నిలబెట్టుకొనుట, ధృఢమయిన మనసు కలిగి ఉండడము ముఖ్యము. జన్మించిన కులము కంటే మంచి నడవడిక కలిగి ఉండడము అవసరము.

Honesty is the best policy!

Puja kanna nenchu buddhi pradhanambu
 Maata kanna nenchu manasu drudhamu
 Kulamu kanna migulu gunamu pradhanambu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Poised state of mind is better than worshipping halfheartedly. Mind is stronger than word, honorable way of life is better than the pedigree one belongs to. Mere superficial religious rites, hypocritical words and the noble families into which people are born are not important. We should possess a poised mind, honest speech, and noble character.

ఉత్తముని కడుపున ఓగు జన్మించిన
వాడు చెఱచు వాని వంశమెల్ల
జెఱకు వెన్ను పుట్టి చెరపడా తీపెల్ల?
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఉత్తముడు = సంస్కారమవంతుడు, ఓగు = గుణహీనుడు, చెఱచు = పాడుచేయు,
జెఱకు = చెఱకు, వెన్ను = కంకి, చెపడా తీపెల్ల = తీపినంతటనీ కోల్పోవును

భావము : మంచివాని కడుపున పనికిరాని వాడు పుట్టినట్లయితే ఆ వంశమునకు విలువ
పోగొట్టగలడు. ఆ వంశమునకు విలువ లేకుండా చేయగలడు. ఏ విధముగానంటే చెఱకు గడకు వెన్ను
పుడితే చెఱకు గడలోని తీపినంతటని కోల్పోయి నిర్వీర్యము చేయగల వెన్ను లాంటివాడు ఓగు కదా!

Nature cannot be changed by nurture!

Utthamuni kadupuna nogu janminchina
Vaadu cherachu vaani vamsamella
Cheraku vennu putti cherapadaa theepella?
Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A fool born to a learned man will destroy the entire family like pest in sugarcane spoiling its sweetness.

Its one's own behavior that determines the nature of a person but not person who nurtures him.

కులములోన నొకడు గుణహీనుడున్నచో
 కులము చెడును వాని గుణము వలన
 వెలయు చెఱకు నందు వెన్ను వెడలినట్లు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కులములోన = వంశమునందు, ఒకడు = ఒక్కడు, గుణహీనుడు = దుర్గుణుడు, ఉన్నచో = ఉండినచో, దాని గుణము వలన = వాని యొక్క చెడు గుణము వలన, కులము చెడును = వంశమంతటికీనీ చెడ్డ పేరు వచ్చును = వెలయు = ఒప్పు, చెఱకునందు = చెఱకు గడ యందు, వెన్ను = కంకి, వెడలినట్లు = పుట్టిన విధంగా

భావము : చెఱకు గడ నుండి పుట్టిన కంకి ఆ చెఱకు గడ తీపినంతటినీ పోగొట్టును. అట్లే వంశము నందు ఒక గుణహీనుడున్నచో వాని చెడు గుణముల వలన వంశ మంతటికి అపకీర్తి కలుగును.

Keep up with your values!

Kulamulona nokadu guna heenudundina
 Kulamu chedunu vaani gunamu valana
 Velayu cheraku nandu vennu vedali natlu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Like a wilt bug deteriorates the taste of a sugarcane, an unworthy, ignoble descendant destroys the good name of a family/clan.

The presence of one worthless and immoral person is enough to disgrace the entire family's reputation in the society. A small bug is all that takes to diminish the sweetness in a full-grown sugarcane.

రాముడొకడు పుట్టి రవికుల మీ డేర్చె
 కురుపతి జనియించి కులము జెఱచె
 ఇలను ఋణ్య పాప మీలాగు కదాకో
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : రవి కులము = రఘు వంశము, మీ డేర్చె = ప్రఖ్యాతి పొందెను, కురుపతి = కౌరవ రాజు, దుర్యోధనుడు, ఇలను = భూమి మీద, పుణ్య, పాపములు ఇలాగే కదా!

భావము : రఘు వంశము నందు రాముడు పుట్టి గొప్ప వన్నె తెచ్చాడు. ప్రఖ్యాతి పొందెను. కౌరవ వంశము నందు దుర్యోధనుడు పుట్టి వంశ నాశనమునకు కారకుడయ్యెను. భూమి మీద పాప పుణ్యముల పరిస్థితి ఇదే కదా!

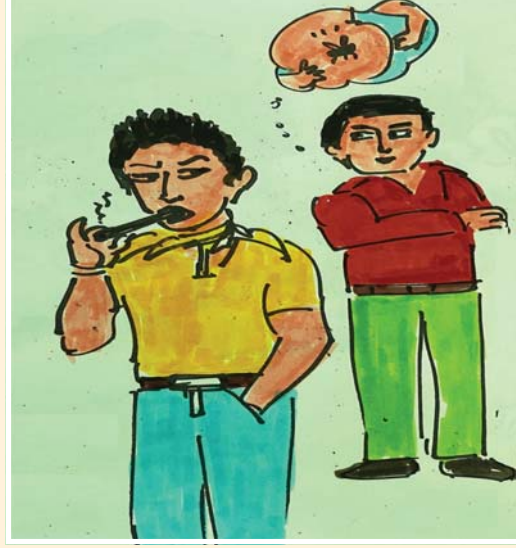
A grain of salt is enough to spoil the milk!

Ramudokadu putti ravikulameedeyrche
 Kurupati janiyinchi kulamu jeriche
 Ilanu bunya paapa meelaagu kaadoka
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Taking birth in the dynasty of Ravi, Rama made it distinguished with his exemplary conduct. Taking birth in the clan of Kauravas, Duryodhana became the reason to wipe out the entire Kuru dynasty.

When virtuous children are born, they bring recognition to the family and benefits the society. But when children with dreadful personality, they bring disgrace to the family or the entire community.

హీన గుణము వాని నిలుసెర నిచ్చిన
 ఎంత వానికైన నిడుము గలుగు
 ఈగ కడుపు జొచ్చి యిట్టట్టు సేయదా!
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : హీన గుణము వాని = తక్కువ గుణము వానిని, ఇల్లు = ఇంటిలోనికి, చేరనిచ్చిన = ప్రవేశింప నిచ్చినచో, ఎంతవారికైన = ఎంత గొప్ప వానికైనను, ఇడుము = కష్టము, కలుగు = కలుగును, చొచ్చి = కడుపులోనికి ప్రవేశించి, ఇట్టట్టు = తలక్రిందులుగా (దేవినట్లు), చేయదా = చేయును కదా!

భావము : ఈగ కడుపులో ప్రవేశించినచో గొంతుకకు అడ్డుపడి కడుపు దేవినట్లయి ఏ విధముగా మనిషిని నిలువనివ్వదో అట్లే నీచుని ఇంటిలోనికి చేర్చినచో వానికి గొప్ప అధికారము లభించినచో వాడు మంచివారి విలువలను ఎంతటి వారికైనను వాడు కష్టములను కలుగచేయును. నిలకడగా ఉండనీయదు.

Trust no Stranger!

Heena gunamu vaani nilucheyranichchina
 Enta vaani kaina nidumu galugu!
 Eega kadupu jochchi yittattu seyada?
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

When a crooked person gets shelter in the house, the householders will get into distress. Just like how a fly entering your stomach would stir the guts causing discomfort.

We should be very vigilant in offering hospitality sheltering a stranger without knowing their character and their intentions.

వేఱు పురుగు చేరి వృక్షంబు చెఱచును
చీడ పురుడు చేరి చెట్టు జెఱచు
కుత్సితుండు చేరి గుణవంతు జెఱచురా
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : వేఱు పురుగు = వేఱునకు పట్టు పురుగు, చేరి = వేరు వద్ద చేరి, వృక్షంబు = గొప్ప చెట్టును, చెట్టు చెఱచు = ఆ చెట్టును నాశనము చేయును, కుత్సితుండు = మోసగాడు, చేరి = ఆశ్రయించి, గుణవంతున్ = మంచివానిని, చెరచును = నాశనము చేయును

భావము : వేఱు పురుగు చేరి దానిని కొఱికి మహా వృక్షమును నైనను ఎండిపోవునట్లు చేయును. చీడ పురుగు చెట్టుకు పట్టినచో ఆ చెట్టు నాశనమగును. అట్లే మంచి వానిని ఆశ్రయించి మోసగాడు వాని మంచి గుణములను నాశనము చేయును.

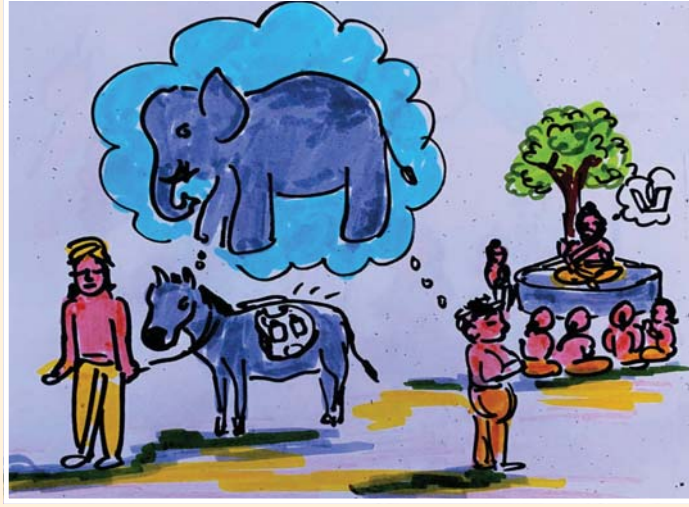
You are the company you keep!

Veyru purugu cheyri vrukshambu jerachunu
Cheeda purugu cheyri chettu jerachu
Kutsitundu cheyri gunavantu jerachura
Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A rootworm infects the roots and destroys the entire tree. Termite infects and destroys plants. Similarly, a dreadful person can destroy a virtuous person.

Good company and association with sensible people are essential for one to remain virtuous and to do good.

హీనుడెన్ని విద్య లభ్యసించిన గాని
 ఘనుడు కాడ హీనజనుడే గాని
 పరిమళముల మేయి గారభము గజమౌన్
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : హీనుడు = నీచుడు, ఇలను = భూమిపై, ఎన్ని విద్యలను = ఎన్ని చదువులను, నేర్చినన్
 + కాని = చదివినను కాని, హీనజనుడే కానీ = హీనుడు గానె యుండును, ఘనుడు = గొప్పవాడు, కాని
 = కాజాలడు, పరిమళంబు = సుగంధ ద్రవ్యములను, మాయి = మా చిన్న, గారభము = గాడిద, గజమౌన్
 = ఏనుగగునా!

భావము : పరిమళ ద్రవ్యములు మోయుచున్నను ఆ పరిమళములు అంటి గాడిద ఏనుగు కాదు.
 అదేవిధముగా నీచుడు ఎంత గొప్ప చదువు చదివినను, ఎన్ని మంచి నీతిమయమైన విషయములను
 విన్నను వాడు నీచబుద్ధి కలిగిన నీచుడుగానె యుండును కానీ మంచివాడు కాదు.

Education without wisdom is of no use!

Heenu denni vidya lila nabhyasinchina gaani
 Ghanudu gaadu heena janude gaani
 Parimalamulu moyu gaardhabhamu gajamaune
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A dreadful person may educate himself to project himself better but remains mean and not admirable. Just like a donkey by carrying loads of perfumes cannot become an elephant, howevermuch a mean person may educate himself, he remains mean but does not become great.

Yogi Vemana is emphasizing cultivate good values from the beginning rather than mimicking others to look good.

విద్యలేని వాడు విద్యాధికుల చెంత
 నుండినంత పండితుండు కాదు
 కొలని హంసల కడం గొక్కెర యన్నట్లు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : చదువులేనివాడు = విద్యలేని వాడు, విద్యాధికుల చెంత = చదువుకున్న పండితుల చెంత, కొలని = సరస్సు నందలి, హంసల కడ = హంసల వద్ద, గొక్కెర = కొంగ, ఉన్నట్లు = ఉండిన విధముగా

భావము : సరస్సు నందు హంసల వద్ద కొంగ యున్నంత మాత్రము చేత ఆ కొంగ ఎట్లా హంస కాదో అలగే పండితుల వద్ద ఉన్నంత మాత్రమున విద్యాహీనుడు పండితుడు కాలేడు సుమా! సహజ సిద్ధంగా ఉన్న లక్షణములు మరచి భ్రమ పడటము మంచి పద్ధతి కాదు సుమా!

No pain no gain!

Vidya leyni vaadu Vidyaadhikula chenta
 Nundi nanta banditundu kaadu
 Kolani hamsala kada gokkera yunnatlu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

An illiterate, by associating himself with scholars, cannot become a scholar. It will be like a crane among the swans in a lake, though the colors are the same, but they can be differentiated clearly.

Merely by mingling with intellectuals does not make an illiterate person knowledgeable.

He should put in the required effort to obtain knowledge from the scholarly environment.

అల్పజాతి వాని కధికారమిచ్చిన
 దొడ్ల దారినెల్ల దొంగజేయు
 జెప్పుందినెడి కుక్క చెఱకు తీపెరుగునా?
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : అల్పజాతి వానికి = నీచమైన కులమునకు పుట్టిన వానికి, అధికారమిచ్చిన = అధికారము ఇచ్చినచో, దొడ్ల దారిని = మంచి దారిని, ఎల్ల = అందరినీ, తోలి = వెళ్ళగొట్టి, అరుగు = ప్రవర్తించును, చెప్పు అనెడి = చెప్పులను తినునట్టి, కుక్క = కుక్కకు, చెఱకు తీపి = చెఱకు యొక్క తీపి, యెరుగునా! తెలియునా!

భావము : చెప్పు తినడానికి అలవాటు పడిన కుక్క చెఱకు తీపిని ఎరుగునా! అలాగే నీచ కులము నందు జన్మించిన వానికి గొప్ప అధికారము ఇచ్చినా వాడు మంచి వారి విలువను గుర్తించలేడు. ముందుగా వారిని పదవులు నుండి పంపించి వేయును. ఇది లోక సహజము సుమా!

Be wise while endorsing powers!

Alpa buddhivaani kadhikaaramichchina
 Doddavaari nella tolaga gottu
 Cheppu dinedi kukka cheraku teeperuguna?
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

When authority is entrusted to an inefficient and character less person, he will fire or get rid of all the competent and good people from power. A shoe-chewing dog cannot relish the sweetness of sugarcane.

Be wise in choosing right persons to position of authority. The inefficient/undeserving person, given authority, will not realize the worth of the right people and by sacking them will destroy the organization itself. He would like to be surrounded by deviant people like him so will try to replace all the decent people from the group.

అల్పుడైనవాని కధిక భాగ్యము కల్గ
 దొడ్డ దారిదిట్టి తోలగొట్టు
 అల్పజాతి మొప్పె యధికుల నెరుగునా!
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : అల్పుడు = నీచునకు, అధిక భాగ్యము = ఎక్కువ సంపద, హోదా కల్గిన, దొడ్డ వారిని = మంచి వారిని, తిట్టి = అవమాన పరచి, తొలగొట్టు = తొలగించి, అల్పజాతి = నీచకులము, మొప్పె = మూఢత్వమునకు, యధికుల నెఱుగునా = పెద్దల పట్ల గౌరవము తెలియునా!

భావము : అల్పునకు అధికార భాగ్యము కలిగిన ముందుగా మంచి వారిని అవమాన పరచి వారి స్థానాల నుండి బయటకు పంపివేయును. అల్ప జాతి మూఢునకు ఊరి పెద్దల విలువ తెలియదు కదా! గౌరవమైన వారు పెద్దలు ఉంటే తన ఉన్నతికి అడ్డుపడతారని భ్రమ పడతాడు సుమా!

Wisdom cannot be measured with good fortune!

Alpa buddhivaani kadhika bhaagyamu galga
 Doddavaari thitti tolaga gottu
 Alpa jaathi muppe adhikula neruguna
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

When an undeserving person comes across fortune beyond what he could handle, he would ridicule elders and get rid of them. An unworthy person cannot recognize the worth of well-wishers.

Too much wealth or good fortune cannot change a foolish man into a wise one.

ఎద్దుకైన గాని యేడాది తెలిసిన
 మాట తెలిసి నడుచు మర్మమెరిగి
 మొప్పె తెలియలేదు ముప్పదేండ్లకునైన
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఎద్దుకైనన్ = ఎద్దుకైనను, ఏడాది = ఒక సంవత్సరము, తెలిపిన = శిక్షణ నిచ్చిన, మాట+తెలిసి = మన మాటలను గ్రహించి, మర్మము+ఎరిగి = మన మాటల యందలి రహస్యములను, గ్రహించి, నడచు = నడచుకొనును, ముప్పె = మూర్ఖుడు, ముప్పది యేండ్లకు నైనను = ముప్పయి ఏండ్లకు నైనను, తెలియలేదు = తెలుసుకొనలేదు

భావము : మూగ జీవి ఎద్దుకు ఒక సంవత్సరము శిక్షణ నిచ్చినచో మన మాటల యందలి యర్థము తెలుసుకొని చెప్పినట్లు వినును. కానీ మూర్ఖుడికి ముప్పది సంవత్సరాలు వచ్చినను చెప్పినవి వినడు కనుక మూర్ఖుడు పశువుకన్న హీనము సుమా! వానిని మార్చడము చాలా కష్టము.

Its easy to train an animal than an adamant person!

Eddukaina gaani yedaadi telpina
 Maata delisi nadachu marma merigi
 Moppe teliyaledu muppadeyndla kunaina
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

When you train bull for a year, it behaves following the instructions of its master. But an adamant person will not learn or follow even if you coach him/her for as long as thirty years. We domesticate animals and train pets. They understand our intentions and respond accordingly. Even though they are less intelligent than humans. Some foolish people do not follow constructive advises. It is difficult to make an adamant person to listen to a valuable advice.

A learner is really the one who wants to learn.

ఎలుకతోలు దెచ్చి యేడాది ఉతికిన
 నలుపు నలుపే గాని తెలుపు రాదు
 కొయ్య బొమ్మ దెచ్చి కొట్టిన బలకునా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఎలుక తోలు = ఎలుక యొక్క చర్మమును, తెచ్చి = తీసుకుని వచ్చి, ఏడాది = ఒక సంవత్సరము, ఉతికిన = ఉతికిననూ, నలుపు = ఎలుక చర్మము యొక్క నలుపు, నలుపే+గాని = నల్లగానే యుండును కాని, తెలుపురాదు = తెల్లదనము రాదు, కొయ్యబొమ్మ+తెచ్చి = కొయ్యతో చేసిన బొమ్మను తీసుకుని వచ్చిన, కొట్టిన = కొట్టిననూ, పలుకదు = మాట్లాడదు

భావము : ఎలుక చర్మమును తీసుకుని వచ్చి ఎంత కాలము ఉతికిననూ నలుపు పోయి తెల్లదనము రానేరాదు. అట్లే కొయ్య బొమ్మను ఎంత కొట్టిననూ పలుకదు. కనుక వ్యర్థమైన పనులు చేయరాదు.

The core nature cannot be changed!

Eluka tolu dechchi yedaadi vutikina
 Nalupu nalupe gaani telupu gaadu
 Koyya bomma dechchi kottina balkuna?
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Even after washing a rat's hide for several days, the blackness remains same, never turns white. You cannot make a wooden doll speak by beating it up.

Vemana states that it is impossible and not to waste your time to change the fundamental nature of a human. But it is difficult to agree with him, nowadays. We are a combination of good, bad, and indifferent. There is no person who is 100% good or 100% bad. There is scope for improvement and betterment for every person.

పాము కన్న లేదు పాపిష్టి జీవంబు
 అట్టి పాము చెప్పినట్లు వినును
 ఖలుని గుణము మాన్పు ఘనులెవ్వరును లేరు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : పాము కన్న ప్రమాదకరమైన జీవము లేదు. పాపిష్టి జీవము = ప్రమాదకరమైనది, అట్టి పాము = ప్రమాదకరమైన జీవి కూడా చెప్పినట్లు వినును, ఖలుని = దుర్గార్గుడు, గుణము = బుద్ధి, మాన్పు = మార్చడము, ఘనులెవ్వరును లేరు = మార్చగల గొప్పవారు ఎవ్వరూ లేరు

భావము : పాముకన్న ప్రమాదకరమైన జీవి మరేదీ లేదు. అట్టి పామును కూడా బంధించి చెప్పినట్లు చేయగల నేర్పరులు ఉంటారు. కానీ దుర్మార్గుడి గుణము మార్చడము అసాధ్యము సుమా!

Be aware of con men!

Paamu kannu leydu paapishti jeevambu
 Atti paamu cheppinatlu vinunu
 Khaluni gunamu maanpu ghanu levvarunu leyru
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

We could make even a poisonous animal like snake to dance to your tune, but a vicious person cannot be trusted nor can anyone change his nature.

A deadly snake can be tamed but a cunning man is more dangerous and not trustworthy. So, it is advisable not interact with such cunning people and try to change their nature.

వేము పాలు పోసి ప్రేమతో పెంచిన
 చేదు విరిగి తీపి జెందబోదు
 ఓగునోగెగాక యుచితజ్ఞు డెటులౌను?
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : వేము = వేప, పాలు పోసి = వేప చెట్టుకు పాలు పోసి, పెంచిన = పెంచిన, చేదు విరిగి = చేదు పోయి, తీపి జెందబోదు = తియ్యగా ఉండదు, ఓగు ఓగే = చెడ్డవాడు చెడ్డవాడే, యుచితజ్ఞుడు = మంచివాడు, ఎట్లగును = మంచివాడు కాలేదు

భావము : వేప చెట్టుకు పాలు పోసి ప్రేమతో పెంచిన చేదు విరిగి తీపి జెందదు సుమా! చెడ్డవాడు దుర్మార్గుడే కానీ మంచివాడు కాడు. దుర్మార్గుల ఆలోచనా విధానం మంచి వారిలాగా ఉండదు కదా!

Change should come from within!

Veymu paalu posi premato benchina
 Cheydu virigi theepi chenda bodu
 Ogu noge gaaka yuchitaagnu detulaunu?
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

To change the bitter taste of a neem plant, it is futile to tend it with milk instead of water. Similarly, an evil person will remain evil and will not turn into a man of good judgment and sensible.

It is not possible to change the core of a being, however hard one tries. But today people believe that though good nurture one can change/improve the nature of an individual.

ముష్టి వేపచెట్టు మొదలంటి ప్రజలకు
 ఒరగ మూలికలకు బనికి వచ్చు
 నిర్ణ నిర్ణాత్మ కుండునీచు డెండులకౌను
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ముష్టి = పనికిరాదని భావించే ముష్టి చెట్టు, వేప చెట్టు = వేప చెట్టు, మొదలంటు = మొదలు నుండి అంతయు, జనులకు, మనుష్యులకు, పరగన్ = ఒప్పుకున్నట్లుగా, మూలికలకు = మూలికలకు, పనికివచ్చి = ఉపయోగపడు, నిర్ణయాత్మకుండు = నీచుడైన మనుష్యుడు మాత్రం ఎందుకూ పనికిరాడు కదా!

భావము : ఎందుకూ పనికి రాదని భావించు ముష్టి వేప చెట్టు కూడా వేరు నుండి ఆకు వరకు ప్రజలకు మూలికలుగా ఉపయోగపడుతున్నాయి. కానీ దయలేని వాడును, నీచుడు అయిన మనుష్యుడు మాత్రమే ఎందుకూ ఉపయోగపడుట లేదు. నిర్లక్ష్యమైన జీవితం గడుపుతూ కాలం వెళ్ళబచ్చుతున్నాడు.

A crook will not be consulted in decision making!

Mushti veypachettu modalanta prajalaku
 Baraga moolikalaku baniki vachchu
 Nirnayaathmakundu Neechu dendula kaunu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A wild plant growing in the forest has medicinal values, but a crook will not be approached for decision making or plan anything in the society.

Different parts of a wild plant such as roots, bark, leaves, are useful too but an evil man will never be approached or consulted in making important decisions in the community.

పాలు పంచదార పాపర పండ్లలో
 చాలబోసి వండ చనికి రాదు
 కుటిల మానవులకు గుణమేలుగల్గదా!
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : పాలు, పంచదార = పాలు, పంచదార, పాపర పండ్లు = పాపర పండ్లు, వండ = వండడము, జనికి రావు = తీపి తనము చప్పగాను ఉంటుంది, కుటిల = దుర్మార్గపు మనిషి, మానవులకు = మనుష్యులకు, గుణము = బుద్ధి

భావము : పాపర పండ్లలో ఎంతటి పంచదార, పాలు పోసి వండినా చప్పదనమే కానీ తీపి రానే రాదు. దుష్ట బుద్ధి కలిగిన మనిషికి మంచి గుణము ఎలాగ కలుగుతుంది.

Do not waste your time to change the nature of a man!

Paalu panchadaara paapara pandlalo
 Chala bosu vanda chaviki raadu
 Kutila maanavulaku gunamela galguraa
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

You cannot get rid of the bitterness from bitter fruits by cooking them with milk and sugar. In the same manner, a dishonest man cannot be changed by any means.

One cannot remove the nasty taste from certain fruit/vegetable by adding sweet ingredients. A nasty person's personality cannot be changed by dwelling among good people.

పాల నీడిగింపగ్రోలు చుండె నుండె నా
 దనుజు లెల్ల గూడి మిథ్యమండ్రు
 నిలువదగని చోట నిలువ నిందలు వచ్చు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : పాలను = పాలను, నీడిగింట = ఈడిగ నాడియుంట, త్రాగుచుండినా = త్రాగుచునెండెనా, నానుజులెల్ల = మనుష్యులందరూ, గూడి = కలసి, మిథ్యమందు = మిథ్యమనే అంటారు, నిలువ దగని చోటు = అనువు కాని చోటు, నిలువ = నిలచి వున్నా, నిందలువచ్చు = అపవాదులు వస్తాయి సుమా!

భావము : ఈడిగ వాని ఇంటి యందు పాలు మాత్రమే త్రాగినా అది మిథ్యమనే అనుకుంటారు. నిలువ దగనిచోట నిలిచి ఉంటే అందరూ అనుమానించవచ్చు సుమా! అందుకే నిలువ దగని చోట నిలిచి అనుమానింప బడకు సుమా! అది నీకు మర్యాద పూర్వకమైన ప్రవర్తన కాదు సుమా! గుర్తెరిగి ప్రవర్తించు సుమా!

Be aware of your surroundings!

Paala neediginta groluchunundenaa
 Manujulella goodi madya mandru
 Niluva dagani chota niluva nindalu vachchu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

If one stands under a palm tree or in the house of liquor maker and drinks milk, people will think that he is drinking alcohol but not milk.

Though you choose to do the right thing at a muddled setting, people perceive you as part of the that place. Do not give opportunity for people to misunderstand you.

కాని వాని తోడగలసి మెలగుచున్న
 గాని వాని వలెనే కాంతుర వని
 తాడి క్రింద బ్రాలు త్రాగిన చందమా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కాని వాని తోడ = పనికొని వానితో, కలసి = కూడి, మెలగుచున్న, మెలగుచున్న = తిరుగుచున్నచో, అవని = భూమియందు, కాని వాని గానె = పనికొని వాని గానె, కాంతురు = చూతురు, తాడి క్రింద = తాడి చెట్టు క్రింద, పాలు త్రాగిన = పాలను త్రాగిన చందమా విధముగా

భావము : తాడి చెట్టు క్రింద పాలను త్రాగుచున్ననూ అందరూ కల్లు త్రాగుచున్నట్లుగానే భావింతురు. ఆ విధముగానే ఎంత మంచివాడయిననూ నీచునితో కలసి తిరుగుచున్నచో మంచి వానిని కూడా నీచునిగానే జనులు తలంతురు.

Choose your friends carefully!

Kaani vaani thoda galasi melagu chunna
 Gaani vaani valene kaanthuravani
 Thaadi kinda braalu thraagina chandamau
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Do not make acquaintance with an undeserving deceitful man. Even if a man drinks milk standing below a palm tree, people will think he is consuming arrack; similarly, by being in the company of a deceitful man, a good man will also be misunderstood.

తామసించి చేయ తగదెట్టి కార్యంబు
 వేగిరింప నదియ విషమే అగును
 పచ్చికాయ దెచ్చి బడవేయు ఫల మౌనె?
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : తామసించి = కోపగించి, ఎట్టి కార్యంబు = ఎటువంటి పనికి, చేయన్ + తగదు = చేయుట మంచిది కాదు, వేగిరింప = తొందర తనము పూనినచో, అదియు = ఆ పని, విషమగును = నష్టమగును విషమువలె హానికరమగును, పచ్చికాయన్ + తెచ్చి = పచ్చికాయను తీసుకుని వచ్చి, పండింప = పండిపంగా, ఫలము+జెనె = పండగునా

భావము : పచ్చికాయలను తీసుకువచ్చి పండేయగా అవి ఎట్లు పండ్లు కావో, అట్లే కోపము చేత తొందరపడి ఆ పనిని చేయరాదు. ఆ విధముగా చేసిన పని విషమువలె నష్టదాయకమగును.

Hast makes waste!

Taamasinchi cheya dagadetti karyambu
 Veygirimpa nadiyu vishame yagunu
 Pachchikaaya dechchi padaveya phalamaune
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

When making decisions one should not be overly excited nor rush to speed up the results. Just like it is waste to pluck a fruit before it ripens.

Do not make any choices in haste or else all your efforts will go wasted. Just like if you pluck fruit without giving it enough time ripen gets wasted.

In performing our duties, we should neither delay unduly nor act in great haste. Slow and steady certainly wins the race.

కోపమునను ఘనత కొంచెమై పోవును
 కోపమునను మిగులగోడు గల్గు
 కోప మడచెని కోర్కెలేదేరు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కోపమునను = కోపము వలన, ఘనత = గొప్పదనము, కొంచెమై పోవు = తగ్గిపోవును, కోపమునను = కోపము వలన, మిగులు = మిక్కిలి, గోడు = అల్లరి, కలుగు = కలుగును, కోపము = కోపమును, అడచనేని = అణచి పెట్టినచో, కోర్కెలు = కోరికలు, ఈడేటు = నెఱవేరును

భావము : కోపము వలన మనిషి గొప్పతనము తగ్గిపోవును. కోపము వలన మనిషి మిక్కిలి అల్లరి పాలవడము జరుగుతుంది. కోపమును అణచి పెట్టగలిగినచో మనిషికి కోరికలు అన్నియూ నెరవేరును. శాంతి తథ్యము సుమా!

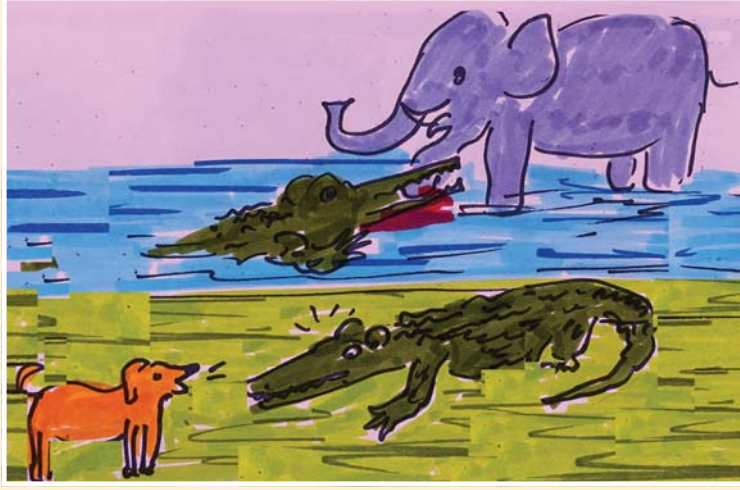
Control your anger, do not let it control you!

Kopamunanu ghanatha konchamai povunu
 Kopamunanu migula godu galgu
 Kopamadacha neyni korke leederu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

One's anger ruins the good reputation and leaves them with much anguish. All your endeavors can be accomplished once you control your anger.

Patience is the guardian of one's good name; all efforts can be solved through perseverance and composure.

నీళ్ళలోన మొసలి నిగిడి యేనుగు బట్టు
 బయట గుక్కచేత భంగపడును
 స్థానబలము గాని తన బలిమి కాదయా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : నీళ్లలోను = నీటిలోవున్న, మొసలి = మొసలి, నిగిడి = నిటారుగా సాగి, ఏనుగున్ = ఏనుగునైనను, పట్టు = కదలకుండా పట్టగలదు, బయట = నీటి వెలుపల, కుక్కచేత = కుక్క వలన, భంగపడును = అవమానము పొందును, స్థాన బలిమి గాని = తను ఉన్న స్థానము యొక్క మహాత్త్వము కానీ, తన బలిమి = తన యొక్క బలము కాదు కాదు

భావము : నీటిలో ఉన్న మొసలి బలమును చూపి ఏనుగునైనను పట్టి బంధింప గలుగును. అదే మొసలి నీటి బయటకు వచ్చినచో కుక్క చేతిలో కూడా అవమానములు పొందును. ఇది అంతయూ స్థానము యొక్క బలమే కాని తన యొక్క బలము ఎంత మాత్రము కాదు సుమా!

Power and authority have boundaries!

Neella lona mosali nigidi yenugu battu
 Bayata gukkachetha bhanga padunu
 Sthaana balamu gaani thana balimikaadayaa
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A crocodile can get hold of an elephant in its abode of water; but out of it, it cannot even combat a skinny dog; thus, is the power of a position.

A person of authority is powerful only in their headquarters but once he steps out, he is a powerless common man. It is position that gives him the power not the person himself.

నీళ్ళలోన మీను నిగిడి దూరము పారు
 బయట మీరెడైన బారలేదు
 స్థాన బలిమిగాని తన బలిమి కాదయా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : నీళ్ళలోన = నీటిలో యున్న, మీను = చేప, నిగిడి = నిటారుగా, దూరము = దూరముగా, పారు = ఈదగలదు, బయట = నీటి వెలుపల, మూరెడైన గాని = గజము కూడా, పారలేదు = ప్రయాణించలేదు, స్థానబలిమి = తనకు అనువైన ప్రదేశము నందు బలము, స్వస్థలము నందు బలము, గాని = అది ఉండే స్థలము నందు ఉన్న దాని శక్తి గానీ, తన బలము = స్వంత బలము

భావము : నీళ్ళలోన చేప నిటారుగా ఎంత దూరమైన ఈదగలదు. పట్టుకోడానికి దొరకకుండా ఈదగలదు. కానీ నీటి బయట చేప అడుగైనా కదలలేదు. అది అంతా దాని స్వస్థలము యొక్క బలమే కానీ దాని స్వశక్తి కాదయా! మన నివాస స్థలము దగ్గర ఉండే బలము, ఇంకొక చోట ఉండదు సుమా!

Always maintain integrity modesty!

Neellalona meenu nigidi duramu paaru
 Baita mureydaiana baaraledu
 Sthanabalimigaani tanabalimi kaadaya
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Fish swims fast and far when it is in water in a twitch. But it cannot move an inch on land. It is because of the strength of the surroundings it lives in not because of its own strength.

This signifies the importance of knowing the power one has in a certain place and position. Once you are out of your comfort zone you cannot function with the ease. This is reflected in the hardships that people in general face when they migrate from village to town, from town to city, from state to state or from country to country.

నీళ్ళమీద నోడ నిగిడి తిన్నగా బాకు
 బయట మీరెడైనా బారలేదు
 నెలవు దప్పుచోట నేర్పరి కొరకాడు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : నీళ్ళమీద = నీటిమీద, నోడ = ఓడ, నిగిడి = నిటారుగా ప్రయాణము చేయు, తిన్నగా = సరిగా, బయట = నీటి బయట, మీరెడైనా, అడుగైనా, బారలేదు = కదల లేదు, నెలవు = స్థలము, దప్పుచోట = స్వస్థలము కానిచోట, నేర్పరి = పనిమంతుడు, కొరకాడు = పనికిరాడు

భావము : నీళ్ళమీద ఓడ సునాయాసంగా ప్రయాణించి సముద్రము చుట్టి రాగలదు. కానీ భూమి మీదకు తెస్తే కాస్తంత ప్రయాణము చేయలేదు. అదేవిధంగా ఎంతటి గొప్ప పనిమంతుడు అయినా అనువుకాని చోట దేనికీ పనికిరాడు. అదే అనువైన స్థలమైతే ప్రతాపం చూపగలడు. కానిచో నెమ్మందించి ఉంటాడు సుమా!

Presence of mind than overconfidence will save you!

Neella meeda noda nigidi thinnaga braaku
 Bayata mooradaina baaraleydu
 Nelavu dappuchota neyrpari koragaadu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A boat can sail and reach land easily in water. But on land, it cannot move an inch. Thus, is the advantage of a right position. Even a very capable person fails in a disadvantageous situation.

A person can use his skills only in certain situations, but they are not useful in every situation. Presence of mind will save more than the arrogance of knowledge.

కులము లేనివాడు కలిమిచే వెలయును
 కలిమి లేనివాడు కులము దిగును
 కులము కన్న భువిని గలిమి యెక్కువ సుమీ!
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కులము = కులము, కలిమి = సంపద, ధనము, వెలయును = ప్రఖ్యాతి పొందును, కలిమి = సంపద, లేనివాడు = లేనట్టివాడు, కులము దిగును = తక్కువ విలువ కలవాడు, కులము కన్న = కులము కంటే, భువిని = భూమి మీద, గలిమి ఎక్కువ = డబ్బే ఎక్కువ

భావము : తక్కువ కులములో పుట్టినా, పదవి, సంపద ఉండేవాడే గొప్పోడు. దరిద్రుడు అయితే ఎంతటి ఉత్తమ కులమయినా పనికిరాడు. తక్కువవాడే. ఇక్కడ కులము ధనంతోనే ముడిపడి ఉంది. సంపద, హోదా వున్నవాడే గొప్ప కులస్తుడు సుమా! వారి మాటె చెలామణి అవుతుంది.

Value character over wealth!

Kulamu leynivaadu kalimiche velayunu
 Kalimi leynivaadu kulamu digunu
 Kulamu kannu bhuvini galimi yekkuva sumi
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

If a characterless person is wealthy, he commands respect in the society. A scholar without wealth is not revered in this world. Alas! wealth seems to be recognized more than character in this world.

కులము గలుగువాడు గోత్రంబు గలవాడు
 విద్యచేత విఱ్ఱవీగు వాడు
 పసిడి గలుగు వాని బానిస కొడుకులు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కులము = మంచి వంశము, కలుగువారు = కలవారును, గోత్రము = వంశ చరిత్ర, కలవారు = కలవారును, విద్యచేత = విద్యవలన, విఱ్ఱవీగువాడు = గర్వపడు వారును, పసిడి = బంగారము, కల్గివాని = కలవాని యొక్క బానిస కొడుకులు = దాసానుదాసులు (సేవకులు)

భావము : మంచి కులము నందు జన్మించిన, ఉత్తమ కులమున పుట్టిన వారును గొప్ప వంశము నందు పుట్టిన వారును, గొప్ప విద్వాంసులమని గర్వపడువారు అందరూ ధనము కలవారికి సేవకులుగా ఉంటారు సుమా! అవసరమైన భేషజాలు, గొప్పలకు పోయి బ్రతకడం మాని, అందరితో కలిసి, ఒకడుగా ఉండటము మంచిది సుమా!

Others wealth does not make you noticed!

Kulamu galugu vaadu gothrambu galavaadu
 Vidya chetha virraveegu vaadu
 Pasidi galugu vaani baanisa kodukulu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Those who are proud of their family background, pedigree and highly educated are slave of the wealthy.

Respect to wealth and wealthy people is above all - even highly knowledgeable and learned and people with integrity also surrender to those who have money. One must realize that it is a simple fact that even if you patronize a rich man his money is going to his and will not be yours ever.

కనియు గానలేడు కదల పడానోరు
 వినియు వినగలేడు విస్మయమున
 సంపద తలవాని సన్నిపాతంబిది
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కనియు = చూచియు, కానలేడు = చూడలేడు, నోరు = పెదవులు, కదలింపడు = కదులునట్లు చేయడు (మాట్లాడడు), విస్మయమున = ఆశ్చర్యకరము, వినియు = మన మాటలను వినికూడా, వినగలేడు = విననట్లు పట్టించుకో లేడు, సంపద = భాగ్యములు, కలవాని = ఉన్నవానికి, ఇది = ఈ లక్షణము, సన్నిపాతంబు = సన్నిపాత లక్షణము రోగ లక్షణము

భావము : మరణము, సమీపించినప్పుడు సన్నిపాత గుణమగు రోగము పుట్టును. అప్పుడు మన మాటలు విని, తను చెప్పదలచినది చెప్పుటకు ప్రయత్నించిననూ చెప్పలేడు. మనని చూచియు గుర్తించినట్లు పలుకలేడు. ఇది రోగ లక్షణము. అదేవిధంగా సంపదలు కలవాడు కూడా గర్వముచే పొగరెక్కి మనల్ని చూసి కూడా తెలియనట్లు మాట్లాడలేడు. మన మాటలను వినినా విననట్లుగా మిన్నకుండి పోతాడు. సంపద, హోదా కలిగిన వారి నుండి తరచూ మనకి కలిగే అనుభవం ఇదే సుమా!

Unlimited wealth might impair spiritual judgement!

Kaniyu gaanaleydu, kadalapa daanoru
 Viniyu vinagaleydu vismayamuna
 Sampada thalavaani sannipaatham bidhi,
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

When someone cannot appreciate what they are seeing, talk appropriately, acknowledge what they hear, is the result of their emotional and spiritual processing is impaired by unlimited wealth.

One who is influenced by his wealth cannot differentiate good from bad, will not use his god given mouth to utter kind words and will not be able to relish the goodness of the enlightening teachings.

ఏమి గొంచు వచ్చేనేమి తొంగొని పోవు
 బుట్టువేళ నరుడు, గిట్టువేళ
 ధనము లెచటి కేగు దానెచ్చటికి నేగు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : నరుడు = మనుష్యుడు, ఏ విధమయిన దానిని = ధన ధాన్య వస్తు సముదాయమందు, పుట్టువేళ = జన్మించినప్పుడు, గొంచువచ్చే = తీసుకని వచ్చును, గిట్టువేళ = మనిషి చనిపోవు సమయము నందు, ఏమి = వేనిని, తాన్ = తాను, కొనిపోవు తీసుకుని వెళ్ళును? ధనములు = తాను కూడబెట్టిన సంపదలు, ఎచ్చటకు = ఎక్కడకు, ఏగు = వెళ్ళును, తాను ఎచ్చటికి = తాను ఎక్కడికి వెళ్ళును

భావము : మనిషి తాను జన్మించినపుడు తన వెంట ఏ విధమయిన సంపదలనూ వెంట పెట్టుకుని రాలేదు. తను మరణించినపుడు తాను కూడబెట్టిన వానిని తీసుకుని పోలేదు. చివరకు ఈ సంపదలన్నియూ ఏమగునో! మనిషి మరణించిన ఏమగునో తెలిసిన వాడు అంటే జ్ఞాని. ఈ సంపదల కోసం బ్రాంతి చెందడు సుమా! ఏ సంపదా నీది కాదు. నిమిత్త మాత్రుడివే సుమా!

Money does not follow you when you die!

Emi gonchuvachcheyemithaamgonipovu
 Buttuveyla narudu gittuveyla
 Dhanamu lechatikeygu thaanechchatiki neygu
 VishwadaabhiraamavinuraVeyma!

We do not bring any riches with us when we are born; we cannot take any worldly riches with us when we die. We cannot go wherever money goes. We cannot take all that money, accumulated all their life when they die, still human minds wavers for money during their life!

తనువ దెవరి సొమ్ము, తనదని పోషింప
 ద్రవ్య మెవరి సొమ్ము, దాచుకొనగ
 బ్రాణ మెవరి సొమ్ము, పారిపోవక నిల్వ
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : తనది అని = ఇది నాది యని, పోషింప = పెంచుటకు, తనువు+అది = ఆ శరీరము, ఎవరిసొమ్ము = ఎవరి సంపద, దాచుకొనగ = దాచియుంచుటకు, ద్రవ్యము = ధనము, ఎవరి సొమ్ము = ఎవరి ధనము, పారిపోకను = పోకుండా, నిల్వను = నిలిచి యుండుటకు, ప్రాణము = జీవము, ఎవరి సొమ్ము = ఎవరి ధనము

భావము : ఈ శరీరము నాదనుకుని ఎంత చక్కగా పోషణ చేసిననూ ఆ శరీరము, చనిపోయిన తరువాత బూడిదగును. ఈ ధనము నాదనుకుని ఎంత జాగ్రత్తగా దాచిననూ మరణించిన పిదప అది ఇతరుల పాలగును. ఈ ప్రాణము నాదే అనుకుని ఎంత ప్రాకులాడినా కాలము సమీపించినప్పుడు నిలువక మనల్ని విడిచిపోవును. కావున వాటిపై భ్రాంతి తగదు సుమా!

Nothing is permanent!

Thanuva dhevari sommu thanadhani poshimpa
 Dhruva mevari sommu dhaachu konaga
 Braana mevari sommu paaripovaka nilva
 VishwadaabhiraamavinuraVeyma!

Humans are possessive about their mortal body and nutritious it with much love. They also accumulate wealth that they earned mostly unethically. They live under the assumption their life, body and wealth are going to stay with them permanently. Little do they realize the human body that holds life is itself shot lived; it perishes when the time comes. Hence what is the use in accumulating wealth for its sake? Money is not everything! Make your living by earning morally, ethically, and legally.

గొడ్డుటావు బితుక, గుండ గొంపోయిన
 బాలనీక తన్ను బండ్లురాల
 లోభివాని నడుగ లాభంబు లేదయా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : గొడ్డు+ఆవు = వట్టిదైన ఆవు వద్దకు, పితుకున్ = పాలు పిండుటకు, కుండ = కుండను, కొంపోయిన = తీసుకుని వెళ్ళినచో, పాలను ఈక = పాలు ఇవ్వక పోగా, పండ్లు రాలున్ = పండ్లు రాలునట్లుగా, తన్నున్ = తన్నును, లోభివానిని = పిసినారి వానిని, అడుగ = అడుగగా, లాభంబు = ప్రయోజనము, లేదయా = కలుగదు

భావము : పాలివ్వని ఆవు వద్దకు పాల కొరకు కుండను తీసుకుని వెళ్ళి పితుకగా పాలను ఇవ్వకపోగా తన్నుతుంది. అదేవిధంగా పిసినారి వానిని అడుగుట వలన మనకు ఎటువంటి ఉపకారము జరుగదు. పైగా గొడవ చెయ్యవచ్చు సుమా!

Be discrete who you ask for help!

Goddutaavu bituka kunda gompoyina
 Pandluraala dannu baalaneedu
 Lobhi vaani naduga laabhambu ledaya
 VishwadaabhiraamavinuraVeyma!

When one goes to milk a barren cow, it kicks one's teeth off, but will not produce milk. Similarly, there is no use going to a miser for help. The miser will only demean the person but will not benefit. A cow is personification of purity and sacrifice that provides sustenance to human beings. This level of pure giving nature is missing in a miser. It is useless to expect charity or respect from such a person. Observation and proper judgment of people around one is essential. We must approach the right people for getting things done. Otherwise, we receive more harm than help.

మేక కుత్తుక బట్టి మెడచన్ను గుడువగా
 ఆకలేల మాను నాశగాక
 లోభివాని నడుగ లాభంబు లేదయా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కుత్తుక = గొంతు, మెడచన్ను = మెడ క్రింద వేలాడే చర్మము, గుడువుగా = చీకుట, లోభి = పిసినారి, ఆకలేల మాను = ఆకలి ఎలా తీరును.

భావము : మేక గొంతు బట్టి క్రింద వేలాడే చర్మమును పట్టుకుని పితకడం వలన పాలుండవు కదా! ఆకలి ఎలా తగ్గుతుంది. అలాగే పిసినారి దగ్గరకు వెళ్ళి ధనమడిగినా లాభమేమీ ఉండదు. వృధా ప్రయాస తప్ప.

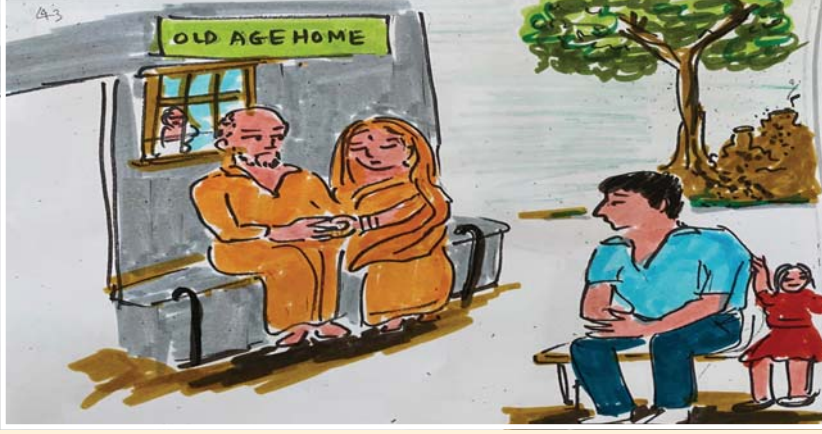
Wealthy miser is worthless!

Meyka kuthuka batti meda channu guduvagaa
 Aakalela maanu naasha gaaka
 Lobhi vaani naduga laabhambu ledhayaa
 Vishwadaabhiraama vinuraVeyma!

When you are starving, it is futile to extract milk from a goat's wattle. Wattle appears like teats of an udder and misleads you.

It is a useless part of its body. It is futile and waste of your time to seek help from a miser because his wealth gives you the impression that he would support you in time of need.

పెట్టి పోయలేని, వట్టి నరులు భూమి
 బుట్టనేమి వారు, గిట్టనేమి
 పుట్టలోన జెదలు పుట్టవా? గిట్టవా?
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : పెట్టిపోయలేని = ఎవరికి సహాయం చెయ్యలేని, వట్టినరులు = మామూలు మనుష్యులు, భూమి = భూమి మీద, బుట్టనేమి = పుట్టినా ఒకటే బ్రతికివున్నా, గిట్టనేమి = పుట్టినా, మరణించినా ఒకటే! పుట్టలో = చెదలు పుట్ట, బుట్టవా = పుడతాయి, గిట్టవా = మరణిస్తాయి.

భావము : చెద పురుగులు పుట్టలో వేలాది ఉంటాయి. అవి ఎలా పుట్టాయో అలాగే నాశనమైపోతాయి కూడా! అలాగే ఎప్పుడూ ఉపయోగించని మనిషి పుట్టినా, మరణించినా ఒకటే కదా! బ్రతికి ఉన్నంతకాలము ఎవ్వరికైనా కస్తంత ఉపయోగపడక పోతే జన్మ వృధా కాదా!

Find your purpose!

Petti poyaleyni vattinarulu bhumi
 Butta neymi vaaru gitta neymi
 Putta lona jedalu puttavaa? Gittavaa?
 Vishwadaabhiraama vinuraVeyma!

It is the fundamental human nature to help fellow human beings. One who does not possess such basic instinct is worthless to exist. Their presence is insignificant. Just like what good are the millions of termites take birth and die which makes no difference to the world. People with no kindness are compared to termites that are born and die. The poet advises us to be generous and make our lives worth living and purposeful. People who cannot help others in need are not worth living; like the termites which are born in thousands yet of no use to anyone. People who cannot help others in need are not worth living; like the termites which are born in thousands yet of no use to anyone.

ఆశ చేత మనుజులాయువు గలనాళ్ళు
తిరుగుచంద్రు భ్రమను దిప్పలేక
మురికి కుండమందు ముసురు దీగల భంగి
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఆశచేత = కోరికల చేత, మనుజులు = మనుష్యులు, ఆయువు గలనాళ్ళు = బ్రతికినన్ని రోజులు, తిరుగుచంద్రు = తిరుగుతూనే ఉంటారు, భ్రమ = భ్రమపడటము, దిప్పలేక = ఆశలు తగ్గించుకోలేక, మురికి కుండ యందు = మురికి కాల్వ యందు, ముసురు = వ్రాలిన, ఈగలభంగి = ఈగల వలె

భావము : మురికి గుంట యందు దుర్గంధముతో వ్రాలి ఉన్న ఈగలు అక్కడే తిరుగుతుంటాయి. అదేవిధముగా బ్రతికినన్నాళ్ళు మనుష్యులు భ్రమను చంపుకోలేక ఆశలతోనే తిరుగుతుంటారు సుమా! అదంతా భ్రమ మాత్రమే అని అర్థం చేసుకోరు!

Conquer greed!

Aasa chetha manujulaayuvu galanaallu
Tirugu chundru bhramanu drippaleka
Muriki kunda mandu musaru neegala bhanghi
Vishwadaabhiraama vinuraVeyma!

Like flies hovering around a dirty pot all their life, humans drift around unable to control their yearnings. Most people are attracted by false expectations in life and chase illusions. It is desirable to pursue nobler goals.

Even great sages lost the fruit of their labor due to greed; one who does not indulge in cravings is the real enlightened one and only he can attain liberation.

నీళ్ళలోను మీను, నేతిమాంస మాశించి
 గాలయందు జిక్కు కరణి భువిని
 ఆశదగిలి నరుడు. నాలాగ చెడిపోవు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : నీళ్ళలోన = నీటిలో యున్న, మీను = చేప, నేతి = వరుసగా, మాంసము = మాంసము, ఆశించి = కోరి, గాలమందు = జాలరి గాలమునకు, చిక్కు కరణి = చిక్కు విధముగా, భువిని = భూమియందు, ఆశ+తగిలి = ఆశయందు చిక్కి నరుడున్ = మనుష్యుడు కూడా, అలాగే = ఆ చేప విధముగా నాశనమగును

భావము : జాలరి గాలమునకు మాంసము ముక్క నుంచి గాలమును నీటిలోనికి జారవిడుచును. నీటిలో వున్న ఆ మాంసము ముక్కకు ఆశపడి చేప ఆ గాలమునకు చిక్కును. చివరకు తాను జాలరి బుట్టలో చేరి మాంసమగును. అదే విధముగా ఆశ అనే గాలమునకు చిక్కుకుని మనిషి చెడిపోవుచున్నాడు. సమయమంతా వెదుకులాటతోనే సరిపెడుతున్నాడు సుమా!

Do not get hooked on to worldly desires!

Neella lona meenu nera maamsa maasimchi
 Gaala mandhu jikku karani bhuvini
 Aasa dhagili narudu naalaagu chedipovu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Like a fish falling prey to the bait and losing its life, humans fall prey to the worldly desires and short-lived comforts. Instead of seeking the liberation in the eternal knowledge and deliverance.

ఆశ పాపజాతి, అన్నింటికంటెను
 ఆశ చేత యతులు, మోసపోరె
 చూచి విదుచు వారిశుద్ధాత్ములెందైన
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఆశ = ఆశ అను గుణము, అన్నింటికంటెను = అన్నిటిలోను, పాపజాతి = మిక్కిలి పాపముల వరుసలోనిది, ఆశ చేత = ఈ ఆశ వలన, యతులు = యోగులు, మోసపోరే = మోసమును పొందుట లేదా, చూచి = పరిశీలించి, విదుచు వారు = వదలి వేయు వారు, ఎందును = ఎచ్చటనైననూ, శుద్ధ + ఆత్ములు = మంచి ఆత్మ కలవారు

భావము : అన్నిటిలోనూ పాపపు గుణము అయిన ఆశ అనే గుణము వలన యోగులే భ్రష్టులైనారు. కనుక ఆశ కలిగించు విషయముల జోలికి పోరాదు. విచక్షణతో వాటిని పరిశీలించి దూరము నుండియే వదలివేయుట మంచిది. నిష్కామముగా బ్రతకమని కాదు ఆశలు ఎంతవరకునో అంతే కోరుకోవడం మంచిది కదా!

Annihilate desires!

Aasa paapa jaathi yanninti kantenu
 Aasachetha yathulu mosapore
 Choochi viduchu vaare shudhdhaathmu lendaina
 Vishwadaabhiraama vinuraVeyma!

Desire is the worst obsessions of all. It was root cause for the downfall of many intellectuals. One who does not indulge in desire is the real enlightened one and only he can attain liberation.

Desires make slaves out of kings.

అన్ని దానములను నన్న దానమె గొప్ప
 కన్న తల్లి కంటె ఘనము లేదు
 ఎన్న గూరుని కన్న నెక్కుడు లేదయా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : అన్ని దానములు = దానములన్నిటిలోనికి, అన్నదామె = అన్నము పెట్టుటయే, గొప్ప = ఎక్కువ అయినది, కన్న తల్లి = మాతృమూర్తి, ఘనము = గొప్ప అయినది లేదు, లేదు = ఉండదు, ఎన్నన్ = లెక్కింపగా, గూరుని కన్న = గురువు కంటే, ఎక్కువ లేదయా = ఎక్కువ అయినది లోకము నందుండదు

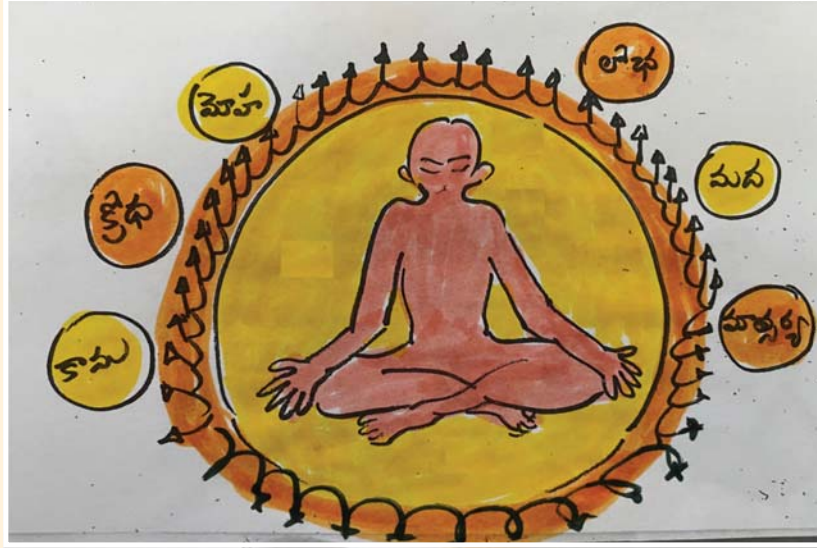
భావము : దానములన్నిటిలోనూ అన్నదానము శ్రేష్ఠము. అన్నదానమునకు మించిన దానము లేదు. ఏ వ్యక్తి అయినను తల్లి కంటే ఎక్కువ అయినది మరేదీ లేదు. పరిశీలించగా గూరునికంటె అధికమయినది లోకమునకు లేదు సుమా! జ్ఞానభిక్ష పెట్టేది గురువు సుమా! సర్వకాలము లందును గుర్తుపెట్టుకోవలసిన విషయమిది.

Everlasting truths!

Anni daanamulanu annadaaname goppa
 Kanna talli kante ghanamu leydu
 Enna guruni kanna nekkudu leydaya
 Vishwadaabhiraama vinuraVeyma!

Offering food to eat is the best of all charities; no one is superior to one's own mother and no one are better than the guru. The best donation that gives satisfaction to the giver and the taker is giving food. There is nothing equal to giving food to a hungry man. No one is supreme than one's mother; and there is no one more worthy of respect than one's teacher. These are everlasting truths.

ఆశ కోసివేసి యనలంబు చల్లార్చి
 గోచి బిగియ గట్టి గట్టు దెలిసి
 నిలిచినట్టివాడే నేఱ యోగి యెందైన
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఆశ = కోరిక, కోసివేసి = త్రుంచివేసి, యనలంబు = మనస్సును స్థిమిత పరచుకుని, గోచి బిగియ గట్టి = స్థిరమైన మనస్సు కలిగి నట్టు తెలిసి = గమ్యమము తెలుసుకుని, నిలిచినట్టి = నిలబడినవాడే, నేఱ యోగి = నిజమైన యోగి

భావము : మితమైన కోరికలతో స్థిత ప్రజ్ఞుడు ప్రశాంత జీవితము గడపడము ప్రధానము. గృహస్థుకైనా ఇది సాధ్యమే. అనవసరమైన ఆడంబరాలకు వెంపర్లాడక కోరికలను తగ్గించుకుని ప్రశాంతమైన మనము కలిగి గమ్యమైన ఈశ్వర భావనతో నిర్లిప్త జీవితం గడిపేవాడు అరిషడ్ వర్గాలను జయించి నిలిచిన వాడవుతాడు సుమా. గీతలో చెప్పినట్లు మన పని అంటే కర్మ వరకే మనకు అధికారము ప్రతిఫలమిచ్చేది భగవంతుడొక్కడే. ఆశలు కొంతవరకు మాత్రమే అని తెలుసుకోవాలి.

Be contented!

Aasa kosiveysi yanalambu challaarchi
 Gochi bigiyagatti guttudhelisi
 Nilichi nattivaade neyrayogi yendhaina
 Vishwadaabhiraama vinuraVeyma!

Remove all unwarranted desires and lead a contented life. One who has left all desires of worldly things, controlled his inaccurate nature, practices abstinence, and has a pure heart with the acceptance of the truth about the Creator,

కనక మృగము, భువిని గుడ్డు లేదనకయె
 తరుణి విడిచిచని యె, దాశరథి యు
 దెలివి లేనివాడు, దేవుడెట్లా యెరా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కనక మృగము = బంగారు లేడి, భువిని = భూమి మీద, గడ్డు లేదనకయే = ఎక్కడా లేదనకయే, తరుణి = స్త్రీని, విడిచి = వదిలి, చనియె = వెళ్ళెను

భావము : బంగారు లేడి భూమి మీద ఎక్కడా ఉండదని తెలిసినా తరుణిని వదిలి వెళ్ళటము దశరథ తనయుడైన రాముడికి తగునా! ఇదేం విడ్డూరము అనే వ్యంగ్యము కనపడతోంది. భార్య అడిగిన వెంటనే విచక్షణ మరచి బయటకు వెళ్ళడము గొప్ప వారి లక్షణము కాదు కదా!

Aim at reasonable goals!

Kanaka mrigamu bhuvini gadhdhu le dhanakaye
 Tharuni vidichi chaniye Dhaasarathiyu
 Dhelivi leni vaadu devudetlaaye- ra?
 Vishwadaabhiraama vinuraVeyma!

Lord Rama was quite sure that golden deer was unreal in this world. Yet, he left Devi Sita, on her behest to capture the golden deer which led into a series of calamities. How can such a thoughtless act be performed by a God? (This also has an interwoven meaning that though God's acts might seem thoughtless, but it has a divine purpose to it). Human beings should consider aiming at practical targets and not come under any pressure to reach unreasonable goals.

చచ్చి పడిన పశువు చర్మంబు కండలు
 పట్టి పెరకి తినును బరగ గ్రద్ద
 గ్రద్ద వంటివాడు గజపతి కాడాకో
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : చచ్చిపడిన = చనిపోయిన, పశువు = జంతువు, చర్మంబు = చర్మము, కండలు = మాంసము, పెరకి తినును = పీక్కుని తినును, బరగ = క్రూరమైన, గ్రద్దవంటివాడు గజపతి కాడాకో = గ్రద్ద వంటివాడు గజపతి కాదా!

భావము : చచ్చి పడి వున్న పశువు చర్మము కండలును కూడా వదలక గ్రద్ద క్రూరంగా పొడిచి తింటుంది. అల్లాగే మనల్ని పాలించే ప్రభువులు కూడా ప్రజలను పీడించుకుంటారు అది వారి నైజము సుమా!

Ruthless emperor and a vulture are the same!

Chatchi padina pashuvu charmambu kandalu
 Patti peraki thinunu baraga gradhdha
 Graddha vanti vaadu gajapathi kaadoko
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A wicked king harasses his subjects mercilessly for his own sustenance, just like a vulture picking at a dead body of an animal without any feelings attached to that dead animal. A ruthless emperor is equal to a vulture.

అలను బుగ్గ పుట్టినప్పుడెక్షయ మౌను
 కలను గాంచు లక్ష్మి కల్ల యగును
 ఇలను భోగ భాగ్య మీ తీరు కాదొకో
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : అలను = తరంగమందు, బుగ్గ పుట్టి = బుడగ పుట్టి, అప్పుడే = ఆ సమయము నందే, క్షయ మౌను = నాశనమగును, కలను = కలలో, కాంచు = చూచు, లక్ష్మిన్ = సంపదలను, కనుట = లభించుట లేదు, కలుగదు, ఇలను = భూమియందు, భోగభాగ్యము = అనుభవించు సంపదలు, ఈ తీరు = ఈ విధముగానే, కాదొకో = కాదా!

భావము : తరంగమందు పుట్టిన బుడగ ఆ సమయమునందే నాశనమగును. అట్లే కలలో మనకు కనపడిన సంపదలు యదార్థమునకు అనుభవ సాధ్యములు కావు. భూమి మీద అనుభవించు సంపదలన్నియూ ఈ కోవకు చెందివే. ఈనాడు మనకు అనుభవములో ఉన్ననూ ఎప్పుడో కలలో నీటి బుడగలాగా నశించి, నాశనమైపోవును సుమా! సంపదలు శాశ్వతం కాదు.

Wealth is illusion!

Alanu bugga putti nappude kshayamaunu
 Kalanun gaanchu Lakshmi kallayagunu
 Ilanu bhoga bhaagya meeteeru kaadoko
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Bubbles that form in the wave loses their form as soon as the wave hits the shore. It is a fleeting event. Also, the wealth seen in the dream is not real it vanishes on waking up from sleep. Similarly, the worldly possessions are like the high tide that comes and goes. Do not live in the illusion of permanence of wealth. The fact of life is that your wealth vanishes like the bubble in the froth of the waves. The riches and comforts in this world are also like bubbles and wealth in the dream.

కోతి నొకటి దెచ్చి క్రొత్త పట్టము గట్టి
 కొండ్రుచ్చు లెల్ల గొలిచినట్లు
 నీతి హీనునొద్ద నిర్భాగ్యులుందురు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : బెనరన్ = ఒప్పుకున్నట్లుగా, కోతిన్ = ఒక కోతిని, తెచ్చి = తీసుకువచ్చి, కొత్త పట్టంబు = కొత్తగా పట్టాభిషేకమును, కట్టి = చేసి, కొండ్రుచ్చులు = కొండ్రుచ్చులన్నియు, కొలచినట్లు = సేవించునట్లు, నీతి హీను = నీతిలేని వాని, ఒద్ద = సమీపమున, నిర్భాగ్యులుందురు = అదృష్టహీనులుండినట్లు

భావము : కోతి నొకదానిని తీసుకుని వచ్చి కొత్తగా పట్టాభిషేకమును చేసి దానిని కొండ్రుచ్చులన్నీ కలసి సేవించినచో కోతి తన చపల చిత్త గుణము మానునా? ఈ విధముగానే నీచుని (జ్ఞానహీనుని) సేవించు వారు కొండ్రుచ్చుల వలె నిలకడలేని అదృష్టహీనులు. జ్ఞానము లేని వాని ఆలోచన అయోమయంగానే ఉంటుంది. వారిని సేవించిన వారు మరింత దిగజారిపోక తప్పదు కదా!

An immoral man gets respect only from another immoral person!

Koti nokati dhechchi krotta pattamu gatti
 Kondamruchchu lella golichi natlu
 Neethi heenunodda nirbhaagyulunduru
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Just as large monkeys catch hold of a smaller monkey, dress it up in new clothes, and place it on a throne and pay respects, immoral people flock around a worthless man. Those, who have no worth of their own and possess no moral values, make friendship with equally worthless and immoral people. This signifies that an immoral man gets immoral people's respect only. It is desirable that we keep good company, so that we may imbibe slowly some noble qualities.

కల్లలాడు వాని గ్రామకర్త యెఱుగు
 సత్యమాడు వాని స్వామి యెఱుగు
 బెద్ద తిండి పోతు బెండ్లా మెరుంగురా!
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కల్లలాడు వాని = అబద్ధములు చెప్పువాని, గ్రామకర్త = పుర ప్రముఖుడు (కరణము), సత్యమాడువాని = నిజంచెప్పువాని, స్వామి = దేవునికి, యెఱుగు = తెలుసును, బెద్ద తిండిపోతు = బాగుగా తన గలిగినవాడును, పెండ్లా మెఱుగును = భార్యకు తెలుసును

భావము : ఆడంబరపు కబుర్లు, అబద్ధములు చెప్పేవాడి గురించి ఊరి పెద్దలతో సహా పదిమందికీ తెలుస్తుంది. గొప్పలకు పోయి చెప్పే కబుర్లు విలువ లేనివని వినేవాళ్ళకు తెలుస్తుంది. అలాగే సత్యమేదో భగవంతుడికి తెలుస్తుంది. అదొక్కటే చాలు తృప్తికి. కనిపెట్టి కాపాడేది దేవుడే కదా! ఊరంతా తిరిగి భోజనం టైముకు వచ్చే భర్త సంగతి భార్యకు తెలుస్తుంది. ఆమె దగ్గర నుండి తన ప్రయోజకత్వం దాచలేదు కదా! తను చెప్పేవి అబద్ధాలు అని ఊరందరికీ తెలిసి చులకన అయిన విషయం అబద్ధాలు చెప్పేవాడికి తెలియదు కదా! తెలుసుకుంటే మార్చుకుంటాడు కదా! సత్యం ఏదో భగవంతునికి తెలియదా! తనను సృష్టించిన వాని దగ్గర ఏం దాగచలదు? అందుకే తృప్తి. భార్య దగ్గర ప్రయోజకత్వము దాచలేదు.

Be truthful to yourself!

Kalla laadu vaani graamakarta yerungu
 Satya maaduvaani swami yerugu
 Bedda tindibotu bendlaa merungura
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

The head of a village can identify a fraud, one cannot hide truth from God, a wife keeps track of her husband's hunger.

The village head knows the person who dishonest and treats him accordingly. God knows who is being truthful and hence grants their wishes accordingly. A wife knows the gluttony of her husband and provides food accordingly. Hence one should be honest to oneself.

కల్ల నిజము తెల్ల గరల కంతుడెరుగు
 నీరు పల్లమెరుగు నిజముగాను
 తల్లి తానెరుగును తనయుని జన్మంబు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కల్ల = మిథ్య, అబద్ధము, నిజము = సత్యము, ఎల్ల = అంతయూ, గరళ కంఠడెరుగు = గొంతు యందు విషము దాచుకున్న పరమశివుడు, నీరు = నీరు, పల్లము = దిగువ ప్రాంతము, ఎరుగు = తెలుసును, తల్లి తానెరుగును = తల్లికి తెలుసును, తనయుని జన్మంబు = కొడుకు పుట్టుక

భావము : ఏది సత్యము, ఏది అబద్ధము అనేది శివుడికే ఎరుక. నీరు ఎప్పుడూ దిగువకే ప్రవహిస్తుంది. అలాగే తల్లికి మాత్రమే తెలుసు కొడుకు జన్మము. దిగువకు ప్రవహించే నీరు ఆపడం కష్టము. సత్యా సత్యముల ప్రమాణము ఎవరికి మాత్రము తెలుస్తుంది. పేగు తెంచుకుని పుట్టిన కొడుకు బాగోగులు, గుణగణాలు తల్లికి మాత్రమే తెలుస్తాయి!

Accept truth about ourselves!

Kalla nijamu lella Garala kantu-derugu
 Neeru pallamerugu nijamugaanu
 Talli taanerugunu danayuni janmambu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

The Almighty knows the truth from lies. The course of every river is always downhill. Only a mother knows the real nature of her son.

We may make all efforts to hide truth - perhaps, from ourselves, but we cannot hide it from the all-knowing and all prevalent God. Water is a judge of the levels in the earth and no son can hide the truth of his birth from his mother. It is better to accept truth about ourselves.

మైలకొక తోడ మాసిన తలతోడ
 ఒడలు మురికి తోడ నుండెడిని
 నగ్రకులజుడైన నట్టిట్టు పిలువరు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : మైలకోక తోడ = మాసిన బట్టలతోను, మాసిన తలతోడ = పెరిగి సంస్కారము లేని జుట్టుతోను, ఒడలు = శరీరము, మురికి తోడ = శుభ్రపరచుకొనని మట్టితోను, ఉండెనేని = ఉన్నట్లయిన, అగ్రకులజుడైన = బ్రాహ్మణుడైననూ, అట్టిట్టు = ఆ బ్రాహ్మణుని గౌరవముగా, పిలువరు = పిలిచి మాట్లాడరు

భావము : అగ్రకులజుడైన బ్రాహ్మణుడైనను మాసిన బట్టలతోను, మాసిన జుట్టుతోను మురికిగా ఉన్నట్లయితే వారిని గౌరవించరు. లోనికి ఆహ్వానించరు సుమా! శుభ్రముగా ఉండడము లక్ష్మీ కరమైన లక్షణాలలో ఒకటి. అందునా ఉత్తమ కులజుడైన బ్రాహ్మణుడు తన ప్రవర్తన, శుభ లక్షణాలతోనే గౌరవం పొందుతాడు. విద్యకూడా అలాగే అబ్బుతుంది. శుచి, శుభ్రత లేకపోతే కులము విలువ పోగొట్టుకుని గౌరవం కూడా పోగొట్టుకుంటాడు. అశుభ్రత దరిద్రానికి హేతువు. మంచి మాటలు పలికి, శుభప్రదమైన కాలాన్ని సూచించే బ్రాహ్మణుడికి శుచి, శుభ్రత లేకపోతే ఇంక గౌరవమెక్కడిది? ఇంట్లోకి పిలిచి ఆతిథ్యమెలా ఇస్తారు. లక్ష్మీకరమైన శుచిని పాటిస్తేనే గౌరవం సుమా!

Well-kept physical appearance wins respect!

Maila koka thoda maasina thala thoda
 Nodalu muriki thoda nundeneyni
 Nagrakulajudaina nattittu piluvaru
 Vishwadaabhiraama vinuraVeyma!

A man with unwashed clothes, unkept hair, body emitting stench will be loathed by people. Physical appearance is what gives one the first impression. Just because a man is born in a good caste does not make people respect him. A dirty, unkempt man will be detested by people even if from a good family.

ఉప్పులేని కూర మెప్పుడు రుచులకు
 పప్పులేని తిండి ఫలము లేదు
 అప్పులేని వాడే మధిక సంపన్నుడు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఉప్పులేని = ఉప్పు వేయని, కూర = పాకము, రుచులకు = రుచులకు, యానంబు = తక్కువ, పప్పు = పప్పు లేనటువంటి, తిండి = తిండివలన, ఫలము = ప్రయోజనము లేదు, అప్పు లేనివాడే = అప్పు లేనటువంటివాడే, అధికము = ఎక్కువ, సంపన్నుడు = సంపదలు కలవాడు

భావము : కూర యందు ఉప్పు లేకున్నచో ఆ కూర రుచిగా ఉండదు. భోజనము నడు పప్పు లేకున్నచో ఆ భోజనము రుచిగా ఉండదు. ఎవరికి అప్పులుండవో వాడే లోకము నందు అదృష్టవంతుడు

Have good values in life!

Uppu leni kura yoppadu ruchulaku
 Pappu leni tindi phalamu leydu
 Appuleynivaade yadhika sampannudu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Salt makes any dish tasty and palatable; Protein enriches the diet and completes a meal; a richest man earth is the one who is debt free.

Without salt, however well food is cooked, it is tasteless. Without Dal, Red gram, which is the main protein ingredient in Indian meal, food is not nutritious; similarly, however rich a man might be if he owes money to others, his riches have no significance.

చెట్టు పాలు జనులు చేదందురిలలోన
 నెను పగొడ్డు పాలవెంత హితము
 పదురాడు మాట పాటియైధర జెల్లు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : చెట్టుపాలు = చెట్టు యొక్క పాలు, చేదు = చేదని అంటారు, ఇలలోన = భూమియందు,
 ఎను పగొడ్డు = గేవె పాలు, అదేంత = అది ఏమి, హితవు = ఇష్టము, పదుగురు = పదిమంది =
 ఆడుమాట = చెప్పుమాటలు, పాటింప = పాటి చేయుట, నిజమయా = నిజమేను

భావము : ఈ లోకంలో చెట్టు నుండి వచ్చే పాలు చేదుగా ఉంటాయి. అవి హితవు కాదు. గేవె
 పాలు మాత్రమే హితమైనవి. అలాగే పదిమంది ఏది చేస్తారో అదే నమ్మకమయినది. ఏ ఒక్కరు నిజమని
 చెప్పినా నమ్మరు సుమా! పదిమంది చెప్పినదే చెల్లుబాటు అవుతుంది

In the society popular opinion matters!

Chettu paalu janulu cheydhandhu rilalona
 Nenupa goddu paalaventha hithamu
 Padhuraadu maata paatiyai dhara jellu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

The sap or milk that oozes from tree trunk is considered bad for consumption; but popular opinion instead encourages the consumption of buffalo milk. Thus, is the impact of popular opinion. Any idea expressed by many becomes an acceptable fact.

పట్టు పట్టరాదు పట్టి విడువరాదు
 పట్టినేని బిగియ పట్టవలయు
 పట్టిడుడచుకన్న బరగచచ్చుట మేలుయే
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : పట్టు = పట్టుదలను, పట్టరాదు = పట్టకూడదు, పట్టి = పట్టినచో, విడువరాదు = విడిచిపెట్టకూడదు, పట్టినేని = పట్టు పట్టినచో, బిగియ = గట్టిగా, పట్టవలయు = పట్టుకొనవలయు, పట్టువిడుట కన్న = పట్టుదలను వదలి వేయుట కన్నను, బరగ = ఒప్పుకున్నట్లుగా, చచ్చుట = చనిపోవుట, మేలు = మంచిది

భావము : పని యందె పట్టుదల పనికిరాదు. ఒకవేళ పట్టుదలను పొందినచో నెరవేరే వరకు ఆ పట్టు విడచి పెట్టకు సుమా! పట్టుదలను పట్టి విడిచి పెట్టడము కన్న చనిపోవడమే మేలు సుమా!

Conviction is important!

Pattu pattaraadu patti viduvaraadu
 Patteneyni bigiya battavalayu
 Patti viduchuta kannu badi jachchutaye meylu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

One should not take a stand on any issue. Once a stand is taken, stick to it and not abandon it midway. It is better to die than to deviate from the stand taken. It is advised to stand by the resolution made, after considering the pros and cons of an issue. We should not change our mind to suit our convenience.

తప్పు లెన్నవారు తండోప తండంబు
 లుర్వి జనులకెల్లనుండు దప్పు
 తప్పు లెన్నవారు తమ తప్పు లెరుగరు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : తప్పులెన్నవారు = దోషములను పట్టువారు, తండోప తండంబులు = కోకొల్లలు, ఉర్వి = భూమియందు, జనులకెల్లన్ = మనుష్యులకందరికీ, తప్పు = దోషములు, ఉండు = ఉండును, తప్పులెన్నవారు = ఇతరుల తప్పులనే లెక్కపెట్టుట, తమ = తమయొక్క తప్పులు = దోషములను, ఎఱుగరు = తెలుసుకొనరు

భావము : లోకము నందు ఇతరుల దోషములను లెక్కించు వారు కోకొల్లలుగా యుందురు కానీ భూమి యందు జనులందరికీ ఏదో ఒక దోషము ఉండియే ఉండును. ఇతరుల దోషములను లెక్కించుటకు అలవాటు పడినవారు తమ దోషములను మాత్రము తెలుసుకొనలేరు.

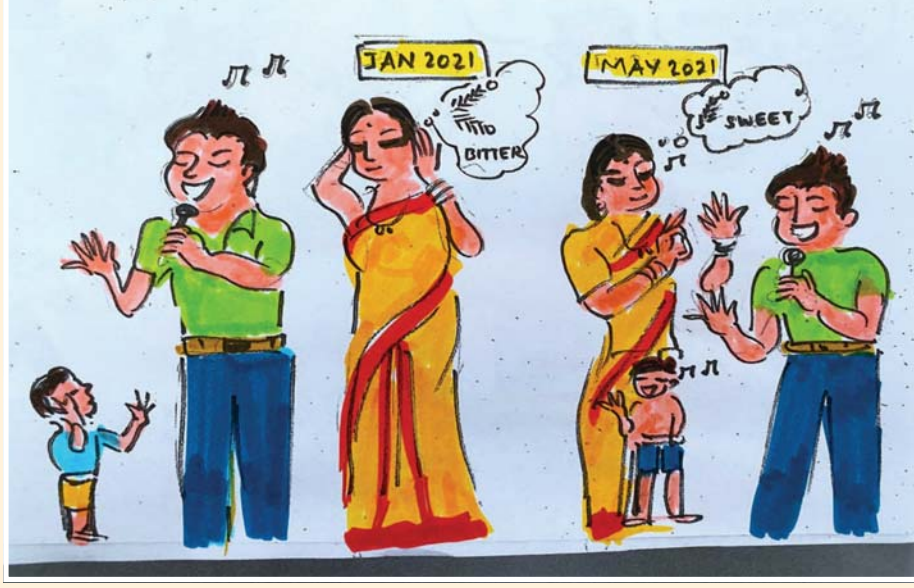
Fault finders can never find their own defects!

Tappulennuvaaru tandopa tandambu
 lurvi janulakella nundu dappu
 tappulennuvaaru tama tappulerugaru
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

In this world there are numerous people who search for defects in others.

Each person will have some defect or the other. And those who look for defects in others do not know their own defects. Instead of developing a negative attitude, it is better to develop positive attitude. It is better to look for the good traits in others than trying to pick holes. An awareness of the noble qualities in others will provide an opportunity for us to acquire some of those noble qualities.

అనగ ననగ రాగ మతిశయిల్లుచు నుండు
 దినగ దినగ వేము తియ్యగనుండు
 సాధనమున పనులు సమకూరు ధరలోన
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : అనగన్ + అనగ = పాడగ పాడగా, రాగము = సంగీతము, అతిశయిల్లుచుండు = వృద్ధి పొందుచుండును, తినగ తినగ = తినగ తినగా, వేము వేప చిగురు, తియ్యగనుండు = తియ్యగా ఉండును, ధరలోన = భూమి యందు, సాధనమున = సాధన చేయగా, పనులు సమకూరు = నెరవేరును

భావము : పాడగా పాడగా రాగము, స్వరము చక్కనై శోభించును. తినగ తినగా చేదుకూడా తియ్యగా ఉండును. భూమియందు సాధన చేయగా పనులు నెరవేరును

Practice makes perfect!

Anaga nanaga raaga matisayilluchu nundu
 Dinaga dinaga veymu tiyyanundu
 Saadhanamuna panulu samakuru dhara lona
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

When a tune or a song is practiced repeatedly, you can perfect the melody. You get used to the bitterness of a neem when consumed regularly. Similarly, when practiced well, all things become possible in this world. Any skill in life can be acquired and even improved through practice. Practice makes things perfect. Without hard work and practice, nobody can achieve anything in life.

తనకు గల్గు పెక్కు తప్పులు నుండగా
 ఓగు నేర మెంచు నొరులు గాంచి
 చక్కెలంబు గాంచి జంతిక నగినట్లు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : తనకున్ = తనకు, కల్గు = ఉన్న, పెక్కు = ఎక్కువ, తప్పిదములు = తప్పులు, ఉండగా = కలుగగా, ఓగు = చెడ్డవాడు, ఒరులన్ = ఇతరుల, కాంచి = చూచి, ఓగు = దోషములు, ఎంచున్ = లెక్కపెట్టును, చక్కెలంబు = చక్కెలము అను పిండి వంటను గాంచి, కాంచి = చూచి, జంతిక = ఒక పిండివంట, నగినట్లు = నవ్వినట్లు

భావము : చెడ్డవాడు తన దగ్గర అనేక తప్పులు ఉండగా వాడు ఇతరుల తప్పులను ఎంచుతూ ఆక్షేపించుతూ ఉండును. ఇది వంకరలు ఉన్న చక్కెలము తనకంటే వంకరలు కల జంతికను చూసి నవ్వినట్లు ఉంది సుమా!

The pot calling the kettle black!

Thanakugalgu pekku thappulunundagaa
 Ogu neyramenchu norulan- gaanchi
 Chakkilambu gaanchi janthika naginatlu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A wicked person always tries to find fault with others though he has many faults within himself. It is like a Janthika (with more twisted spiral) mocks at chakkilam (with lesser twist) and calling it twisted one. Janthika and Chakkilam are two Andhra snacks which made by spirally curled dough and deep fried, like a funnel cake popular carnival delicacy. - This comparison is like the popular saying "The pot calling the kettle black."

ఇనుము వింగినేని, ఇమ్మారు ముమ్మారు
 కాల్చి అతుకవచ్చు క్రమముగా
 మనసు విరిగినేని మరి కూర్చవచ్చునా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఇనుము = ఇనుప వస్తువు, విరిగినేని = విరిగినచో, ఇమ్మారు = రెండుసార్లు, ముమ్మారు = మూడు సార్లు, కాల్చి = కాల్చి, అతుకవచ్చున్ = అతుకు పెట్టవచ్చును, క్రమముగా = వరుసగా, మనసు = మనస్సు, విరిగినేని = విరిగిపోయినచో, మఱి = ఇంక, చేర్చరాదయా = సమీపమునకు తేలేము

భావము : ఇనుప ముక్క విరిగినచో రెండు మూడు సార్లైనా అతుకు పెట్టవచ్చు. కానీ సున్నితమైన మనస్సు విరిగినచో ఎన్ని ఉపాయములచేసినను కలపలేము. ఆ ద్వేష భావము తిరస్కారము మిగిలియే ఉంటుంది.

Help ever, Hurt never!

Inumu virigeneyni yinumaaru mummaaru
 Kaalchi yatukavachchu kramamu gaanu
 Manasu virigeneyni mari koorpa vachuna
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

If an Iron piece is broken, it can be heated and mended and restored to its original shape. But when the heart is broken by harsh words or actions; one cannot heal nor mend it. It is always possible to mend materialistic things, when a defect is found, but in the matters of heart, affection, we should be extremely careful in managing them, because once the relationship is broken, it is not possible to join it again. So, due care should be taken when dealing with the tender human emotions.

ఒరుని జెఱ చెదమని యుల్ల మందెంతురు
 తమకు జెఱురుగని ధరణి నరలు
 తమ్ము జెఱుచువాడు దైవంబు లేడొకో
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఒరుని = మరొకరిని, చెర చెదమని = చెడగొట్టవలయునని, ఉల్లమందు = మనసు నందు, ఎంతురు = భావింతురు, తమరు = తమయొక్క, చేటు = నష్టము, ధరను = భూమియందు, నరులు = మనుజులు, ఎరుగరు = తెలుసుకొనలేరు, తమ్ము = తమను, చెఱుచువాడు = నాశనము చేయగలవాడు, దైవంబు కాడొకో = భగవంతుడుండెను కదా!

భావము : లోకమునందు మనుష్యుడు తనకు కలుగు నష్టమును తాను గుర్తించలేడు. తాను మాత్రము ఇతరులకు నష్టమును కలుగ చేయగలమని భావింతురు. కానీ తనలోని దురాలోచన భగవంతుడు గ్రహించగలడు. నష్టమేదో దేవుడే చూచుకుంటాడు సుమా!

Feelings are fragile than metal!

Oruni jerachedamani yullamandenturu
 Tamaku jheyru-rugani dharani narulu
 Tammu jeyruchuvaadu daivambuleydako
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Those who keep thinking of destroying others do not know their own shortcomings. We may think that no one knows about our ill deeds and our intentions, but our actions cannot be hidden from God. Do not try to harm others. Think well of all and you will do well, too.

కాని వానిచేత గాసు వీసంబిచ్చి
 వెంట దిరుగువాడే వెట్టివాడు
 పిల్ల తిన్న కోడి బిలిచిన బలుకునా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కానివాని = నీచుని యొక్క, చేతన్ = చేతియందు, కాసు = బంగారము, వీసంబు + ఇచ్చి = ఉన్న కొంచెమును ఇచ్చి, వెంటన్ = వాని వెంట పడి, తిరుగువాడే = తిరుగువాడు, వెట్టివాడు = పిచ్చివాడు, కోడి = కోడిని, పిల్ల = పిల్లి, తిన్న = తినగా, పిలిచిన = పిలిచినచో పలుకునా = మాట్లాడునా

భావము : తాను కూడబెట్టిన ధనము కొంచెమును దాచుటకు నీచునకు ఇచ్చి ఆ ధనము కొరకు తిరుగుట పిచ్చివాని లక్షణమే కోడిని పిల్లి తినగా, కోడిని పిలిచిన అదిఎట్లు పలుకును? ఆ విధముగానే నీచునికిచ్చిన ధనము తిరిగి రాదు సుమా!

Be prudent while lending money!

Kaani vaanicheytha gaasu veesambichchi
 Venta dhiruguvaade verri vaadu
 Pilli thinna kodi bilichina palukunaa
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

It is foolish to lend money to an untrustworthy man and go around to collect back later from him. He will never repay how much ever one asks him. To Get money from him is as impossible as getting an answer from a rooster devoured by a cat.

A strikingly singular analogy! Shakespeare's principle of economy - husbandry- however, extends to both the lender and the borrower, for loan oft loses both itself and the friend (Hamlet, Act I - Sc. III), trustworthy or otherwise. As such, it is happier to be neither.

మాటలాడనేర్చి మనసు రంజిల్ల చేసి
 పరగ ప్రియము చెప్పి బడలకున్న
 నొకరిచేత సొమ్ము లూరక వచ్చునా!
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : మాటలాడ = మాటలాడుట నేర్చి = నేర్చుకుని, మనస్సు = మనసు, రంజిల్లచేసి = ఆనంద పడునట్లు చేసి, పరగన్ = ఒప్పునట్లుగా, ప్రియము చెప్పి = ఇష్టమైన మాటలు చెప్పి, బడలకున్న = మెలగకున్నచో, ఒకరి = వేరొకరి, చేతి = చేతి యందలి, సొమ్ములు = ధనములు, ఊరక = ఊరకనే, వచ్చునా = మన చేతికి వచ్చునా

భావము : చక్కగా మాట్లాడుట నేర్చుకోవడం అవసరము. ఎదుటి వారిని ఆనందింప చేసే మాటలు మాట్లాడుతూ ఇష్టంగా మెలిగితేనే కానీ మన చేతికి ధనమురాదు కదా! ధనము సంపాదించడము కూడ ఒక కళ సుమా! వినయంగా ప్రేమపూర్వకంగా మెలగడం నేర్చుకోవడం మంచిది సుమా!

Only hard work pays!

Maatalaada neyrchi manasu ranjila jeysi
 Paraga briyamu jeppi badala kunna
 Nokaricheytha sommu looraka vachchunaa
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

One can please a wealthy man by singing songs praise and admiration. But he will not be pleased enough to part with his wealth. Instead use your time and energy wisely. Empty words of praise might make a wealthy man happy, only hard work pays and makes one prosperous.

చంపదగిన యట్టి శత్రువు తనచేత
 జిక్కినేని కీడు సేయరాదు
 పొసగ మేలుచేసి పొమ్మనుటే చాలు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : చంపదగిన యట్టి = చంపుటకు తగిన కారణము ఉన్నంతటి, శత్రువు = విరోధి, తనచేత = తనచేతికి, జిక్కినేని = చిక్కినచో, కీడు = ఆపదను, చేయరాదు = చేయకూడదు, పొసగు = తగునట్లుగా, మేలుచేసి = మంచిని కలుగచేసి, పొమ్మనుటే = వెళ్ళమనుటే, చాలు = చాలును, అదియే వాని ఎడల తగిన పని

భావము : తనకు మిక్కిలి అపకారము చేసిన, చంప దలచుకున్న వ్యక్తి బద్ధ శత్రువు తన చేతికి చిక్కననూ వానికి అపకారము చేయరాదు. తగునట్లుగా వానికి మంచి చేసి పొమ్మనుటయే మేలు. ఆ ఉ దారత చూపిన తరువాత బద్ధ శత్రువు మానసికంగా క్రుంగిపోక తప్పదు సుమా! సంస్కారము ముందు తలవంచుకొనక తప్పదు కదా!

Forget and forgive!

Champadagina yatti satruvu thana cheytha
 Jikke neyni keedu seyaraadu
 Posaga meylu cheysi pommanutey chaalu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

When an enemy worthy of death falls into your hands do not harm him; rather do good to him and let him go. it is wise and human to forgive and release him. The law of vengeance, of an eye for eye, tooth for tooth, will only damage the whole world. Returning good for evil is the sure sign of a noble soul that exercises the principle of love. Forget and forgive is the best means to establish social harmony.

వాన కురియకున్న వచ్చును క్షామము
 వాన కురిసెనేని వరదపారు
 వరద కరవు రెండు వరసతో నెఱగుట
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : వాన = వర్షము, కుఱియకున్న చోక్షాంబు, క్షామము = కఱువు, కురిసినేని = కుఱిసినచో, వరదపారు = వరదవచ్చి ఏరులు పొంగును

భావము : ప్రకృతి యందు వర్షములు కురియకున్నచో కరువు కాటకములు వచ్చును. ఎక్కువ వర్షములు కురిసినచో వరదలు వచ్చును. రెండూ వెంట వెంటనే వస్తుంటాయి. ప్రకృతి యందు ఇవెంత సహజమో మంచి చెడుల వెంటే కష్ట సుఖములు కూడా వెంట వెంటనే ఉంటాయి. ఈ సత్యము తెలుసుకొనుట ధర్మము

Life is a cycle of ups and downs!

Vaana kuriyakunna vachchunu kshaamambu
 Vaana kurise neyni varada paaru
 Varada karavu rendu varasatho nerugudi
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

If rains are in plenty flood occurs, if rains are absent, famine occurs. One should be aware that flood and famine follow one after the other. In life there are both happiness and unhappiness, and we should accept both same ways and move on. But please realize that they occur one after another, nothing is permanent neither happiness nor unhappiness.

పుట్టిన జనులెల్ల భూమిలో నుండిన
 బుట్టు నా జగంబు పట్ల దెప్పుడు
 యముని లెక్కరీతి నరుగు నుందురు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : పుట్టిన = పుట్టినట్టిచ జనులెల్ల = జనులు అందరూ, భూమిలోన్ = ఈ భూమిపైన, ఇండినన్ = ఉన్నచో, జగంబు = లోకము, పట్టునా = పట్టుదు, స్థలము = సరిపోక పోవును, ఎప్పుడు = ఎప్పుడును, యముని = యమధర్మరాజు యొక్క లెక్కరీతి = లెక్క ప్రకారము, అరుగుచున్ = చనిపోవుచుందురు

భావము : భూమిపై పుట్టిన వారందరూ వెడలిపోక ఉండినచో స్థలము చీమ తిరుగుతైననూ ఉండదు. ఖాళీ అనేది ఉండదు. అందుకనే యముని లెక్క ప్రకారము జరుగవలసినదే. కాల నిర్ణయమైనచో ప్రతి జీవికి చావు అనివార్యము

No one can escape death!

Puttina janulella bhoomilo nundina
 Buttunaa jagambu patla depudu
 Yamuni lekka reethi naruguchu nundhuru
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

The world would get overcrowded if all the people that are born continue to live without dying. To make sure that there is enough space for everyone the God of death Yama controls the life span for everyone.

వాన రాకడయును బ్రాణంబు పోకడ
కానబడ నెంత ఘనునకైనను
గానబడిన మీద గలి యెట్లు నడచురా
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : వాన = వర్షంబు, రాకడయు = వర్షము వచ్చుటయును, ప్రాణంబు = ప్రాణము, పోకడ = ప్రాణము పోవుటయును, కానబడదు = కనిపించదు

భావము : వర్షము వచ్చుట, ప్రాణము పోవుట ఏ మనిషికి తెలియదు. అవి తెలిసినచో కలికాలము ముందుకు నడవదు. ఈ కలియుగము నందు మృత్యువు ఏ క్షణము వస్తుందోననే భావనతో మనుష్యులు జాగ్రత్త పడి ధర్మకార్యములు చేయుచూ సత్రప్వర్తన కలిగి ఉండడము మేలు సుమా!

No person is free from birth and death!

Vaana raakadayunu braanambu pokada
Kaanabada ventha ghanunakaina
Gaana badinameedha galiyetlu nadachuraa
Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Death and storm are unpredictable. There is no better time than now. So, it is advised not wait for times to change and postpone your good deeds.

The path of fate takes its own turn in this Kali Yuga. Kali Yuga is one of the four stages of development that the world goes through as part of the cycle of Yugas, as described in Indian scriptures, the others being Satya Yuga, Threta Yuga and Dvapara Yuga.

చిప్ప బడ్డ స్వాతి చినుకు ముత్యంబాయె
 నీటి బడ్డ చినుకు నీట గలిసే
 బ్రాప్తి కలుగుచోట ఫలమేల తప్పురా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : చిప్పబడ్డ = ముత్యము చిప్ప యందు పడిన, స్వాతి చినుకు = స్వాతి వాన యొక్క చినుకు, ముత్యంబాయె = (ముత్యము+అయె) ముత్యమగును, నీటన్+పడ్డ = కేవలము నీటి మీద పడిన చినుకు, నీటగలిసే = నీటిలోనే కలిసిపోవును, ప్రాప్తి = కార్యములగుట, ఫలమేల = ఫలితమెందుకు

భావము : స్వాతి కారై యందు వర్షపు బిందువు ముత్యపు చిప్పయందు పడి ముత్యమగును. కానీ అదే చినుకు నీటి యందు పడి నీరే అగును. అందుకనే ప్రాప్తి ఉన్నచో అదృష్ట మెక్కడి పోదు సుమా!

Destiny controls results!

Chippabadda swaathichinuku muthyambaaye
 Neeti badda chinuku neetagalise
 Braapti galugu chota phalameyla tappura
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A raindrop falling in a pearl oyster shell turns into a pearl whereas a raindrop falling in the water merges with that body of water. A person destined to accomplish will never miss to get the chance. Proper place and time are essential for success.

ఎన్నిచోట్ల తిరిగి యేపాట్లు పడినను
 అంతనీయక శని వెంట దిరుగు
 భూమి క్రొత్తదైన భోక్తలు క్రొత్తలా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఎన్నిచోట్ల = ఎన్ని స్థలములు, తిరిగి = సంచరించి, ఏ పాట్లు పడినను = ఎన్ని కష్టములు పడినను, అంతనియక = పొందనీయక, శని = శనిగ్రహము, తనవెంట = వెంటనే, తిరుగును = తిరుగుచుండును, భూమి = భూమి, క్రొత్తవి+ఐన = క్రొత్తవైన, క్రొత్తవైన = క్రొత్తది అయిన, భుక్తులు = తినుటలు

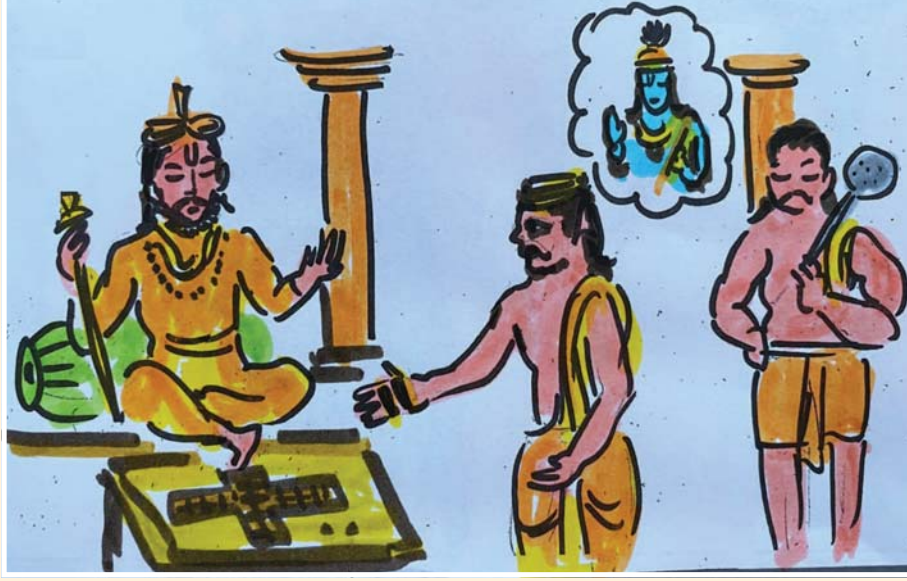
భావము : ఎన్ని క్రొత్త స్థలములు తిరిగిననూ ఎన్ని కష్టములు పడిననూ ఏమియు పొందనీయక శని వెన్నంటు తిరుగుచుండెను. అనగా ఏమీ ఫలితము లేక ఉండును. ప్రదేశము మార్చినను, దానివలన లభించు ఫలము మన అదృష్టము బట్టి మాత్రమే ఉండును. కానీ ప్రదేశము మార్పు వలన కర్మ ఫలము ఉండదు సుమా!

Place may change but fate will not change!

Yenni chotla thirigi yepaatu padinanu
 Antaniyaka shani ventadhirugu
 Bhoomi krotthadhaina bhokthalu krotthala
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

The fate of a person does not change even if he changes places. One cannot escape their destiny by changing places. Sani (Saturn, who has a negative effect on a human life) will show his effects wherever one lives.

కర్మ మెప్పుడైన గడచిపోవగ రాదు
 ధర్మరాజు దెచ్చి తగని చోట
 గంకు భట్టు జెసే గత కటా దైవంబు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కర్మము = తాను చేసిన దుష్ట కర్మము అనగా తనకు గల దురదృష్టము, అధికమయినన్ = ఎక్కువయినచో, గడచిపోవగ రాదు = దాటుటకు వీలు లేదు, ధర్మరాజున్ = ధర్మరాజును, తెచ్చి = తీసుకువచ్చి, తగనిచోటన్ = అతడుండ తగని స్థలమునందు, కుంకుభట్టున్ = కుంకుభట్టుగా, దైవంబు = దైవము, కటా = లయ్యయ్యో, చేసెన్ = చేసెను

భావము : దైవము రాజ రాజగు ధర్మరాజును అతడు ఉండుటకు తగిన స్థానము కాకపోయిననూ విరాటరాజు కొలువులో కుంకు భట్టు వేషమును ధరింపచేసెను. అందుచేత విధి బలవత్తరమైనది అని తెలుసుకొనవలయును. ఎవ్వరయిననూ విధిని దాటి పోలేరు సుమా!

Destiny defines!

Karma meppudaina gadachipovaga raadhu.
 Dharmaraaju dhechi thaganichotu
 Gamkubhattu jeyse gatakataa dhaivambu!
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

There is no escaping from one's own destiny. For instance, a great monarch Dharmaraja or Yudhushtira of MahaBharatha, was reduced to become a mere entertainer to a smaller king Virat. Such is power of destiny.

అనువుగాని చోట నధికుల మనరాదు
 కొంచెమైన నదియు గొడువ గాదు
 కొండ యద్దమందు గొంచెమై యుండదా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : అనువుగాని చోట = అవకాశములేని చోట, యధికులము = గొప్పవారము, అనరాదు = అని పలుకరాదు, కొంచెమైన = తగ్గియున్న, అదియు = అట్లుండుట, కొడువ = లోటు, కొండ = పర్వతము, అద్దమందు = అద్దమునందు, కొంచెమై యుండదా = కొద్దిగా యుండదా

భావము : మనకు అవకాశము లేనిచోట మనము ఎక్కువ వారమని విర్రవీగరాదు. తగ్గి యుండుట అనునది అతని గొప్పతనమునకు తక్కువేమీ కాదు. పెద్ద పర్వతము అద్దము నందు చిన్నదై కనబడదా! అట్లు కనబడటం వలన పర్వతము చిన్నదై పోవునా! అందుకే అనువుకాని చోట తగ్గి ఉండటము మేలు సుమా!

Much can be accomplished by being humble!

Anuvugaani chota nadhikula manaraadu
 Konchamaina nadiyu goduvagaadu
 Konda yaddamandu gonchamai yundadaa
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

When you are in a hostile place or in an unfavorable situation, it is wise to be humble and modest. It will not affect your true worth. It is better not to be eager to display about your greatness. One should remember that a huge mountain appears to be small in a mirror which does not bear any influence about the mightiness of that mountain.

ఇమ్ము దప్పువేళ నెమ్మెలన్నియు మాని
 కాల మొక్కరీతి గడపవలయు
 విజయుడిమ్ము దప్పి విరటుని గొల్వడా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఇమ్ము = స్థానము, తప్పువేళన్ = తప్పిన సమయమునందు, ఎమ్మెలు = ఆడంబరములు, అన్నియు = అన్నింటిని, మాని = విడిచిపెట్టి, కాలము = కాలమును, ఒక్కరీతి = ఒకేరీతిగా, గడపవలయును = గడిపి వేయవలయును, విజయుడు = అర్జునుడు, ఇమ్ము = తన స్థానమును, తప్పి = కోల్పోయినందుచేత, విరటుని = విరాటరాజును, కొల్వడా = సేవించినా

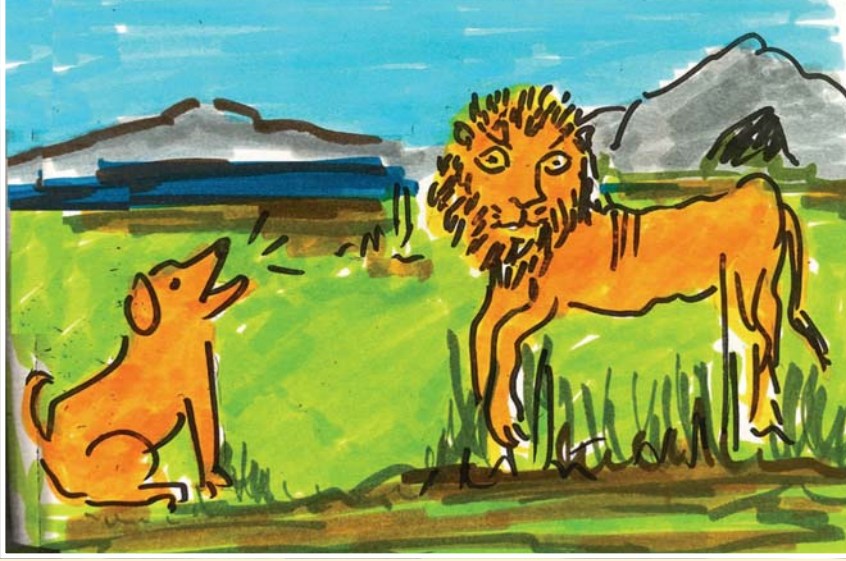
భావము : పంచ పాండవులలో మధ్యముడు పరాక్రమవంతుడు రాజ్యమును కోల్పోయి విరాటరాజు కొలువునందు ఉండలేదా! అట్లే మనుష్యులు తమ స్థానము తప్పిస్తూ ఆడంబరములను, దిగులును విడచి ఏదో ఒక విధముగా కాలమును గడప వలయును సుమా!

Be humble during difficult times!

Immu dhappuveyla nemma lanniyumaani
 Kaalamokka reelathi gadapa valayu
 Vijayu dimmu dhappi viratuni golvadaa
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

It is logical to adjust to the circumstances and yet keep your character traits intact. Just like a mighty valiant warrior Arjuna, in Mahabharatham, lived in King Virat's palace as a dance teacher to the princess. During difficult times one should adapt humble lifestyle.

చిక్క యున్నవేళ సింహంబునైనను
బక్క కుక్క కఱచి బాధపెట్టు
బలిమిలేని వేళ పంతంబు చెల్లదు
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : చిక్కియున్నవేళ = బలహీన సమయము నందు, సింహంబునైనను = సింహమునైనను,
బక్క కుక్క = చిక్కిన కుక్క కూడా, కఱచి = పీకి, బాధచేయు = బాధను కలుగచేయును, బలిమి = బలము,
లేని వెళన్ = లేని సమయము నందు, పంతంబు = పట్టుదల

భావము : బలహీన సమయము నందు మృగరాజైన సింహ బలమును బలహీనమయిన కుక్క
కూడా కఱచి బాధించును కనుక మన పక్షమున బలము లేనప్పుడు పట్టుదల పనికిరాదు. శక్తి లేనప్పుడు
ఒదిగి ఉండడము తప్పదు సుమా!

Every dog has its day!

Chikkiyunnavela simhambunainanu
Bakkakukka karachi bhaadhapettu
Balimileyeni velaa pamthambu chelladhu
Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A weak and famished street dog finds courage to bark and bite a powerful lion which is caught in a net that is losing his strength. Hence, do not make any promises when are in a detrimental position.

లక్ష్మీయే ఏలినట్టి లంకాపతి పురమ్ము
పిల్ల కోతి పౌజు కొల్లబెట్టె
చేటు కాలమయిన జెరపనల్పులే చాలు
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : లక్ష్మీ = లక్ష్మీదేవి, ఏలినట్టి = పరిపాలించిన లంకాధిపతి, పురి = రావణుని పురమగు లంకను, పిల్లకోతిపౌజు = చిన్నకోతులగుంపు, కొల్లపెట్టెన్ = దోచెన్, చేటు కాలమున = వినాశమగు కాలము వచ్చిన, చెరుపన్ = చెరుచుటకు, అల్పుడే = చిన్నవాడే, చాలు = చాలును

భావము : రావణుడు ఏలినట్టి లంకాపురము సిరి సంపదలకు నిలయము. లక్ష్మీ నివాసమైన అటువంటి పురమును చేటు కాలము వచ్చినప్పుడు పిల్లకోతుల గుంపు నిప్పు అంటించి నాశనము చేయ కలిగింది. వినాశ కాలము వచ్చినప్పుడు ఎంత బలము కలవాడైననూ ఏమియు చెయ్యలేడు సుమా!

Pick your battles wisely!

Lakshmi yelinatti Lankaapati purammu
Pillakoti pauzu kolla bette
cheytukaala maina jerapa nalpule chaalu
Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A wealthy and most glorious city Lanka, the capital city of king Ravana, was destroyed by just a small army of monkeys. During bad times the weakest of the weak in the creation can cause much chaos and destruction. It is wise to avoid clashes and disagreements with a weak opponent. If your fate is not favorable your sure to be doomed.

మొదట నాశబెట్టి తుద లేదు పొమ్మును
 పరమ లోభులైన పాపులకును
 ఉసురు తప్పకంటు నుండేలు దెబ్బగా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : మొదటన్ = తొలుత, ఆశపెట్టి = ఆశ కలిగించి, తుది = చివరకు, పొమ్ము + అను = పొమ్మును = లేదు పొమ్మును, పరమ లోభులైన = మిక్కిలి పిసినారి వారైన పాపులకు, ఉసురు = బాధ, ఉండేలు దెబ్బలా = ఉండేలు దెబ్బ విధముగా

భావము : మొదట ఇచ్చెదను అని ఆశ పెట్టి తరువాత ఏదో ఒక విధముగా తప్పించుకొను వానికి మాట తప్పిన పాపానికి ఆశతో ఎదురు చూసి నిరాశపడిన వారి శాపం. ఉండేలు దెబ్బవలె తప్పక తగలుతుంది. మాట తప్పిన దోషానికి అనుభవించక తప్పదు సుమా!

Do not promise if cannot keep it!

Modhata naashabetti thudhi leydhu pommanu
 Parama lobhulaina paapulakunu
 Usuru thappakamtu numdeylu dhebbagaa
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Do not go back on your promise of helping a person in need. If you go back on aiding the poor man, his curse of disappointment will hit you with double the force. Do not commit into making promises that you cannot keep.

ఇచ్చు వాని యొద్దనీని వాడుండెనా
 చచ్చుగాని యీవి సాగనీదు
 కల్ప తరువు క్రింద గచ్చ పాడున్నట్లు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఇచ్చువాని మొద్దన్ = దానము చేయువాని యొద్ద, ఈయనివాడు = లోభి, ఉన్నన్ = ఉండిన, చచ్చున్ = చచ్చును, కాని = కాని, ఈవి = దానము, సాగనీదు = చేయనీయదు, కల్పతరువు క్రింద = కల్ప వృక్షము క్రింద, గచ్చపాడు + ఉన్నట్లు = గచ్చపాడు ఉన్నట్లు

భావము : దానము చేసే వ్యక్తి దగ్గర లోభివాడు ఉన్నట్లయితే దానము చెయ్యనియ్యదు మంచి ఆలోచనకు దూరం చేస్తాడు. ఎట్లాగంటే కల్పతరువు క్రింద గచ్చపాడు ముళ్ళతో నిండి ఉన్నట్లు ఉంటాడు సుమా!

Have good choice of friends!

Ichchuvaani yoddha neenivaadundenaa
 Chatchugaani yeevi saaganeedu
 Kalpatharuvu krindha gatchapaadhunnatlu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

If a generous man associates with a miser, he will not allow his friend to be help anyone which will make him unapproachable. Just like if Kalpavriksha, an enchanted tree, is surrounded by thorny weed bushes makes it worthless.

అరయ నాస్తియనక యడ్డుమాటాడక
 తట్టు పడక మదిని దన్నుకొనక
 తనది గాదను కొని తాబెట్టునదె పెట్టు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : అరయున్ = పరిశీలింపగా, నాస్తి = లేదు, అనక = అనకుండా, అడ్డు మాటాడక = అడ్డు చెప్పకుండా, తట్టుపడక = తటపట లాడక, మదిని = మనసునందు, తన్నుకోక = ముందు వెనుక లాడక, తనది కాదు = ఈ సొమ్ము తనది కాదు, అనుకొని = భావించి, తాన్ = తాను, పెట్టునది = దానము చేయునదే, పెట్టు = దానమగును

భావము : పరిశీలిస్తే దానము చెయ్యదలచినప్పుడు లేదు అని అనుకోకుండా తటపట లాడకుండా ఆలస్యము చేయకుండా ఈ సొమ్ము నాది కాదు అనే భావనతో మనసారా చేయునదే దానము అనిపించుకుంటుంది. అదే ధర్మము కూడా!

Do not hesitate to be generous!

Araya naasthiyanaka yaddu maataadaka
 Thattupadaka madhini dhannukonaka
 Thanadhi gaadhanukoni thaabettunadhe pettu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

An act of charity is fulfilling only if given whole heartedly, without expecting favor in return, and without hesitation.

ధనము గూడబెట్టి దానంబు చేయక
 తాను తినక లెస్స దాచుకొనగ
 తేనెటీగ కూర్చి తెరువరికియ్యదా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ధనము = ద్రవ్యము, గూడబెట్టి = ఖర్చు చేయక నిలువచేసి, దానంబు చేయక = ఇతరులకు దానము చేయక, లెస్స = ఎక్కువగా, దాచుకొనగ = దాచుగాని, తేనెటీగ = తేనెటీగ, కూర్చి = చేర్చి, తెరువరికి = బాటసారికి

భావము : లోభివాడు ధనమును దాచిపెట్టును. తాను తినక ఇతరులకు ధర్మము చేయక జాగ్రత్తగా దాచును. చివరకు అది వరదపాలు, దొంగలపాలు అగును. తేనెటీగ తేనెను కూర్చి బాటసారికి ఇచ్చునట్లుగా లోభివాడు సంపద కూడబెట్టిన అది అన్యులపాలే అగును సుమా!

Misery of a miser!

Dhanamu kudabetti daanambu cheyaka
 Tanu tinaka lessa dachukonaga
 Teneyteega koorchi teruvara kiyadaa
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A miser accumulates wealth with great struggle and pain. He neither shares it with others, give charity, nor uses his riches for his own pleasure. How much ever he tries to protect, hide his assets, one day it will all be taken away by others. Such greedy man is like the honeybee who laboriously collects honey, without devouring, eventually ends up losing the honey to the honey-gatherer.

కొంకణంబు పోవగుక్క సింహము గాదు
 కాశి కరుగ బంది గజము గాదు
 వేరు జాతివాడు విప్రుండు కాలేడు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కొంకణంబు = కొకణ దేశమునకు, పోవన్ = పోయిన, కుక్క = కుక్క, సింహము = మృగరాజు అయిన సింహము, కాశికి = కాశికి, అరుగన్ = పోయిన, పంది = పంది, గజము = ఏనుగు, విప్రుడు = బ్రాహ్మణుడు

భావము : పుణ్య ప్రదేశము అయిన కొంకణమునకు వెళ్ళిననూ కాశికి వెళ్ళిననూ కుక్క సింహముగా మారదు. పంది ఏనుగు కాలేదు. అలాగే ఇతరుడు బ్రాహ్మణుడు కాలేడు సుమా!

Learn to earn respect!

Konkanambu pova gukka simhamugaadhu
 Kaasikeruga bandi gajamukaadhu
 Veyrujaathi vaadu viprundu kaaleydu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

In a magnificent place like Goa, a dog will not transform automatically into an elephant. A pig does not turn into a cow if it goes to the sacred place Varanasi. Similarly, a common man cannot claim himself a scholar without possessing any qualifications.

తవిటి కరయ వోవ దండులంబుల గంప
 శ్వాస మాక్రమించు సామ్యమగును
 వైశ్యవరుని సొమ్మ వసుధ నీచుల పాలు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : తవిటికి = తవుకుడు, అరయ = చూచుటకు, పోవన్ = పోవగా, తండులంబులగంప = బియ్యపు గంప, శ్వాసము = కుక్క, సామ్యమగును = అదేవిధముగా, వైశ్యవరుని సొమ్ము = కోమటి ధనము, వసుధన్ = భూమియందు, అబ్బు = లభించును

భావము : బియ్యము దంపించుకుని, దాని సంగతి చూడక తవుడు ఏమైనదని వెతుకుచున్నప్పుడు బియ్యపు గంప కుక్క వశము చేసుకుని తిన్నట్లు తనుకున్నదానితో తృప్తిపడక, న్యాయార్జితముతో తృప్తి పడక స్వల్ప లాభమునకు ఆశపడిన కోమటి యొక్క ధనము లోకమున నీచులు వశము చేసుకుందురు సుమా!

Penny wise pound foolish!

Thaviti karaya vova dandulambulagampa
 Shvaasa naakraminchu saamyamagunu
 Vaishyavaruni sommu vasudha neechula paalu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A greedy man went supervise the heaps of bran while pounding rice in his farm. A dog comes and eats away the rice. This is a lesson for all of us, in pursuit of useless things more valuable things are lost in life.

దాతకాని వాని దరచుగా వేడిన
 వాడు దాత యానె వసుధలోన
 అపుడు దర్భయాన్ యబ్ధిలో ముంచిన
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : దాతకాని వాని = దానము చేయనివాని, తరచుగా = అనేకమార్లు, వేడినా = ప్రార్థించినా,
 దాత యానె = దాత అగునా, వసుధలోన = భూమిలోన, అపుడు = అరికగడ్డి, లబ్ధిలో = సముద్రములో,
 దర్భయానె = దర్భయగునా

భావము : దానము చేసే స్వభావము ఉద్దేశ్యము లేనివాడిని అనేకమార్లు దానుడిగినా అతనికి
 దాన గుణము కలిగిన దాత కాడు! అరిక గడ్డి సముద్రములో ముంచినా దర్భ కాడు. దాన గుణము
 పుట్టుకతో రావాలి గాని పదిమార్లు వేడినా అతడికి కలుగదు సుమా!

You cannot create generosity!

Dhaatha kaanivaani dharachugaa veydina
 Vaadu dhaatha yaune vasudhalona
 Avuru dharbhayaune yabdhilo munchina
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Your trials of appeals for help are futile with a mean who does not have a giving heart. You can plead but in vain and cannot generate generosity. Just like however well you wash a weed, it cannot become a sacred grass, Darbha.

పరగరాతి గుండు బగులగొట్టగ వచ్చు
 గొండలన్ని పిండి గొట్టవచ్చు
 కఠిన చిత్తు మనసు కరిగింపగా రాదు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : పరగ = ఒప్పుకున్నట్లుగా, రాతిగుండు = రాతి గుండును, పగులగొట్టవచ్చు = పగులగొట్టవచ్చును, కొండలన్ని = కొండలన్నిటిని, పిండిగొట్టవచ్చు = పిండి చేయవచ్చును, కఠిన చిత్తు = క్రూరుని మనసు, కరిగింపరాదు = కరుడునట్లు (మరునట్లు)

భావము : కఠినమైన రాతి గుండునైన పగుల గొట్టవచ్చు. కొండలనైన పిండి చేయవచ్చును. కానీ కఠినాత్ముడి మనసు కరిగింపచేయుట అసాధ్యము సుమా!

Stone hearts cannot be softened!

Paraga raatigundu pagulagottaga vachu
 Gondalanni pindigotta vachu
 Katinachithu manasu karigimpagaaraadu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

One can pound a boulder into bits and pieces, crush hills to powder but it is difficult to change a wicked and stone hearted man. It is easy to overcome any difficulties or obstacles, it is tough to soften cruel heart.

వంపు కఱ్ఱ గాల్చి వంపు దీర్చగవచ్చు
 గొండలన్ని పిండి గొట్టవచ్చు
 గరిన చిత్తు మనసు కరిగింప గారాదు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : వంపు కఱ్ఱ = వంకరగా నున్న కర్రను, కాల్చి = నిప్పుపై వేడి చేసి, వంపు = వంకరను, తీర్చవచ్చును = పోగొట్టవచ్చును, కొండలన్ని = అన్ని కొండలను, పిండి కొట్టవచ్చును = పిండిగా కొట్టవచ్చును, కరిన చిత్తు మనసు = దయలేని మనసు గలవాని గుండెను, కరిగింపరాదు = మార్చలేము

భావము : వంకరగా ఉండు వెదురు కర్రను కాల్చి వంపును తీసి సరిచేయవచ్చును. కొండలను పిండివలె చేయవచ్చును. కానీ కరిన హృదయము గల వాని మనస్సు కరిగించి దయగలవానిగా చేయడం అసాధ్యము సుమా!

Hard to melt hard hearts!

Vampukarra gaalchi vampu dheerchagavachu
 Gondalanni pindi gotta vachchu
 Gatina chithu manasu karigimpa gaaraadhu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Even a curved wooden stick can be straightened without cracking or breaking it, massive mountains can be crushed to dust, but it is difficult to melt or change a harsh and hard-hearted man.

విత్తనముగల వాని వీపున బుండైన
 వసుధలోన జాలవార్త కెక్కు
 బేదవానియింట బెండైన నెఱగరు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : విత్తము కలవాని = సంపదలు కలవాని, వీపు మీద పుండైన = వీపు మీద పుండు కలిగిననూ, వసుధలోన = భూమి యందు, చాలా = మిక్కిలి, వార్తకెక్కు = వార్తగా ప్రచారమగును, పేదవాని = పేదవాని, ఇంట = ఇంటిలో, పెండైనను = పెండ్లి జరిగినను, ఎరుగరు = తెలుసుకొరు

భావము : ధనవంతుని వీపు మీద పుండయినను అది ఎంతో గొప్ప విషయముగా ప్రచారమగును. పేదవాని ఇంట పెండ్లి జరిగినా ఎవ్వరికీ అవసరము లేదు. జనం పట్టించుకోరు. ఈ విచక్షణ చాలా సహజము సుమా!

Events in rich man's life get much attention!

Vitthamugalavaani veepuna bundaina
 Vasudhalona jaala vaarthakekku
 Beydhavaani yinta bendlaina nerugaru
 Vishwaadaabhiraama vinura Veyma!

If a rich gets a rash on his back, it becomes the talk of the town and gets broadcasted with much excitement. If a poor man has a celebration such as a wedding in his house even the neighbors are not enthusiastic about it. Such is the value given to a poor man in the world.

మగని కాలమందు మగువ కష్టించిన
 సుతులు కాలమందు సుఖమునొందు
 గలిమి లేమి రెండు గల వెంతవారికి
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : మగని = భర్త యొక్క, కాలమందు = యజమానిగా యున్న సమయము నందు, మగువ = స్త్రీ, కష్టించినచో = కష్టపడినచో, సుతులకాలమందు = పిల్లల అధికార సమయము నందు, సుఖము నొందు = సుఖము పొందును, కలిమి = సంపద, లేమి = దారిద్ర్యము

భావము : కలిమి లేములు అనునవి ఎంతటి వారికైననూ సమానమే. భర్త ఇంటి యజమానిగా ఉన్న సమయము నందు కష్టపడిన స్త్రీ, పిల్లల పొలన యందు సుఖములు అనుభవించును. అనగా బాధ్యతతో పిల్లల ఉద్యోగాభివృద్ధి గమనించి జాగ్రత్త పడుతుంది. కుటుంబ స్థిరత్వమునకు భార్య పాత్ర ముఖ్యము సుమా!

Build family bonding not bank balance!

Maganikaalamandhu maguva kashtinchina
 Suthula kaalamandhu sukhamu nondhu
 Galimi leymi rendugala venthavaariki
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A woman who cooperates and works along with her husband in building their lives and future together, is bound to relax in her later life when her children come handy. Wealth may come and go but the wealth of togetherness and family bonding is much to be cherished.

తనకు లేనినాడు దైవంబు దూరును
 దనకు గలిగెనేని దైవమేల
 తనకు దైవమునకు దగులాట మెట్టిగో
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : లేనినాడు = సమస్యలతో ఆనందము లేనినాడు, దైవంబు దూరును = దైవము జ్ఞప్తికి వస్తాడు, కలిగినేని = అవసరాలు తీరినచో, దైవమేల = దైవమెందుకు, దగులాట = భిన్నమైన ఆలోచన

భావము : మనుష్యుల మనస్తత్వము తీరు తానే గొప్ప అనుకోవడం. సమస్యలు చుట్టూ ముట్టినప్పుడు దైవము గురించి ఆలోచన. అదే తన సమస్యలన్ని తీరినప్పుడు దైవము గురించి ఆలోచన ఉండదు. అంతా తానే అనే భావము. నిత్యం సత్యమే అయిన దైవము గురించి భిన్నమైన ఆలోచనలు కూడదు సుమా! మనలో ఉండే శక్తి భగవంతుడే సుమా!

Do not forget God in good and bad time!

Thanakuleyni naadu daivambu doorunu
 Danaku galigeneni daivamela?
 Thanaku daivamunaku dagulaata mettidho?
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

When a man is comfortable and living a luxurious life, he does not recollect the blessings of God. Once dreadful things start happening in his life, he suddenly chooses to blame God for his predicament. Alas, is this the relationship between God and man work!

గాజు కుప్పెలోన గడలక దీపంబు
దెట్టులుండు జ్ఞాన మట్టులుండు
తెలిసినట్టి వారి దేహంబులందున
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : గాజు కుప్పెలోన = గాజు బుడ్డిలో, దీపంబు = దీపము, కడలక = కడలకుండా, ఎట్టులుండునో = ఎట్లుండునో, తెలిసినట్టి వారి = జ్ఞానవంతుల యొక్క, దేహంబులందున = శరీరము నందు, జ్ఞానము = జ్ఞానము, అట్లుండును = ఆ విధముగా వుండును.

భావము : గాజు బుడ్డిలో దీపము స్థిరముగా కడలక ఎట్లా ఉంటుందో జ్ఞానవంతులకు వారి శరీరము నందు జ్ఞానము నిశ్చలముగా ఉండి పరిసరాలకు, సమూహమునకు జ్ఞాన ప్రకాశమును ఇస్తుంది. మనిషి శరీరము నందు జ్ఞానము నిశ్చలమై ఉంటుంది సుమా!

Let the wisdom shine!

Gaaju kuppelona gadhalaka dhipamba
Dhettulundu jnyaana mattulundu
Thelisinatti vaari dhehambulandhuna
Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

The flam in a lantern glows steadily without fluttering. In the same manner, the devotion and wisdom glows in the heart of an enlightened person protected by the worldly distractions.

అంతరంగమందు నపరాధములు చేసి
 మంచివాని వలె మనుజుండు
 ఇతరు లెఱగకున్న నీశ్వరుడెఱుగడా!
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : అంతరంగము నందు = మనసు నందు, అపరాధములు చేసి = తప్పులు చేసిన భావనతో, మంచివానివలె = మంచివాడిలాగ, మనుజుండు = మనుష్యుడు, ఇతరులెఱుగుకున్న = ఎదుటి వారికి తెలియకపోయినా, ఈశ్వరుడెఱుగడా = తను చేసిన తప్పులు ఈశ్వరుడికి తెలియదా!

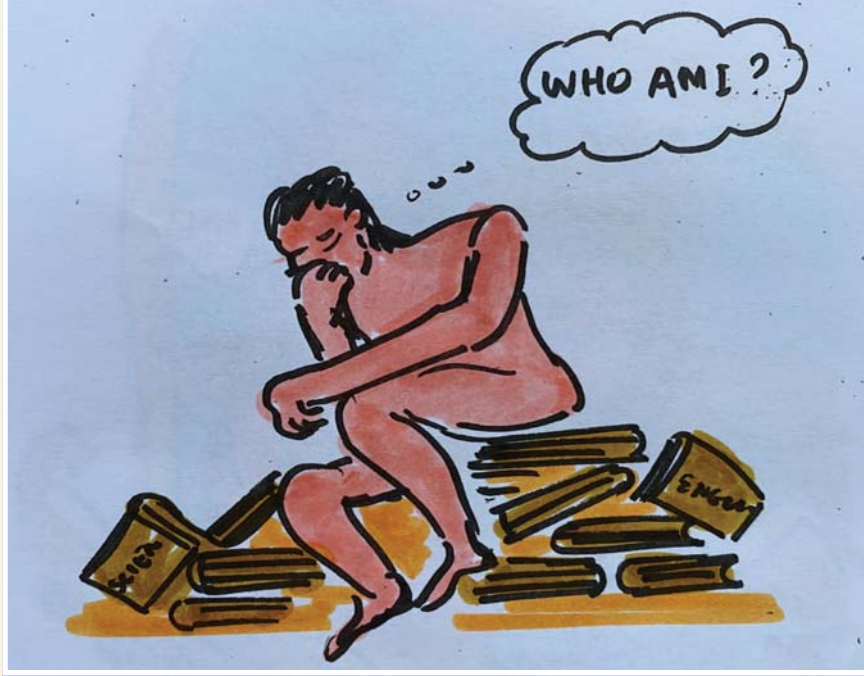
భావము : ఎన్నో అపరాధములు చేసిన మనిషి పైకి అతి మంచివాడిలాగా కన్పించినా, అతని దుర్మార్గపు పనులు కొందరికి తెలియకపోయినా ఈశ్వరుడికి తెలయకుండా ఉండవదు కదా! భగవంతుడికి తెలయకుండా ఉండదు సుమా! కనుక తనను ఈశ్వరుడు గమనిస్తున్నాడనే భావనతో జాగ్రత్తగా మసలుకోవడం మంచిది సుమా!

You cannot hide from Omniscient Almighty!

Antharangamandhu naparaadhamulu cheysi
 Manchi vaanivalene manujudundu
 Itharulerugakunna neeswaruderugadaa?
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

An immoral person may pretend to be a noble man and mislead his fellow men. He may be under the impression that no body knows his real self. But the Omnipresent Almighty is watching, and nothing can be hidden from Him.

చదివి చదివి కొంత చదువంగ చదువంగ
చదువు చదివి యింక చదువు చదివి
చదువు మర్మములను చదువు లేదయ్యెను
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

భావము : ఎంతకాలము ఎన్ని చదువులు చదివిననూ చదువులలోని మర్మము, ఆత్మతత్త్వము తెలియకపోతే ఆ చదువులన్నియూ ఎందుకూ పనికిరావు. అనగా నిరర్థకములే! ఏ విషయమునైననూ తెలిసికొనడము చాలా అవసరము. కానీ అసలు దాని తత్త్వము తెలుసుకోకుంటే ఎంత తెలుసుకున్నా అది వ్యర్థమే సుమా! పరిపూర్ణమైన అవగాహన అవసరం సుమా!

Education without enlightenment is useless!

Chadhivi chadhivi kontha chadhuvanga chadhuvanga
Chadhuvu chadhivi yinka jadhuvu chadhivi
Chadhuvu marmamulanu chadhuvaleydayyenu
Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

One may earn many degrees and be well educated, unless he understands the essence and truth about human life, all his years of learning becomes useless.

జనన మరణములకు సర్వ స్వతంత్రుడు కాడు
 మొదట గర్త కాడే తుదను కాడు
 నడుమ గర్తనుట నగుబాటు కాదొకొ
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : జనన మరణములకు = పుట్టుటకు చచ్చుటకు, స్వతంత్రుడు = తానే చేయగలవాడు, కాడు = అగుట లేడు, మొదలు కర్త = పుట్టుటకు యజమాని కాడు, తుదకు = అనగా మరణమునకు కూడా, నడుమ కర్తనగుట = జీవుడు కల దేహమునపై అధికారము చలాయించుట, నగుబాటు = నవ్వడగిన, విషయము కాదొకొ = విషయము కాదా!

భావము : పుట్టుటకు, చచ్చుటకు మనుష్యుడు స్వతంత్రము లేనివాడె బతికున్నంత కాలము జరిగిన అన్ని పనులకు తానే కర్తను అనుకొనుట హాస్యాస్పదము కదా!

You have no control on destiny!

Janana maranamulaku sarva swathanthrudu kaadu
 Modhata garthakaadey thudhanu-kaadu
 Naduma garthananuta nagubaatu kaadhoko
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A man has no control on neither his own birth nor death. It will be foolish to think that his destiny is in his hands. The sooner one realizes to accept life as it comes to you and that we have no control on course it takes will be in peace.

నీటిలోని వ్రాత నిలువక యున్నట్లు
 పాటి జగతి లేదు పరము లేదు
 మాటి మాటికెల్ల మారును మూర్ఖుండు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : నీటిలోని వ్రాత = నీటి మీద వ్రాయుట, నిలువక యున్నట్లు = నిలువదు, పాటి = మంచి, జగతి = భూమి, పరము = ఆంతర్యము, మూర్ఖుడు = అజ్ఞానంతో ఉన్నవాడు

భావము : నీటి మీద వ్రాతలు ఎందుకూ పనికిరావు. మంచిగా ఉండడము మనస్సులోను, నడవడికలో లేదు. ఒకేమాటలో ఆలోచన చేయగలగడము, మాట మీద నిలబడటము లేనేలేదు. మూర్ఖుడు తన మాటను పదే పదే మారుస్తూ నిలకడ లేకుండా ఉండడము చూస్తూనే ఉన్నాము సుమా! అది మంచిది కాదు సుమా!

Beware of the unreliable people!

Neetiloni vraatha niluvaka yunnatlu
 Paati jagathi leydhu paramuleydhu
 Maatimaatikella maarunu moorkhundu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Words written on water cannot be retained or preserved. Such are the promises made by an evil man. He is going to be inconsistent and unreliable. Do not believe assurances given by such a person.

తల్లియున్న యపుడే తనను గారాబము
 లామే పోవదన్ను నరయరెవరు
 మంచి కాలమపుడే మర్యాద నార్జింపు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : గారాబము = ముద్దు మురిపెము, పోవదము = పోయిన ఎడల, నరయరవేరు = గుర్తించరు, మంచికాలమపుడే = మంచి సమయము నందు, మర్యాద = మంచి గౌరవము

భావము : తల్లియున్నప్పుడే మనిషికి గుర్తింపు. ఆమె పోయిన తరువాత ఇంకెవరూ గుర్తింపరు. మంచి కాలము నందే మర్యాద పొందగలగడము అవసరము. క్రమశిక్షణతో కూడిన వ్యక్తిత్వంతో మంచి గుర్తింపు తెచ్చుకోవచ్చు సుమా!

Unconditional love of a mother!

Tallyunnappude tanadu gaaraabamu
 Laamey povan dannu naraya- revaru
 Manchikaalam apudey maryaada naarjimpu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

As long as one's mother is alive the child gets all the attention and pampering. You cannot expect such unconditional love from anyone after she is gone. Know the importance of a mother in your life and most while she is around.

మాటలాడవచ్చు మనసు దెల్పగ లేదు
 తెలుపవచ్చు దనున్న తెలియలేదు
 సురియ బట్టవచ్చు శూరుడు కాలేదు
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : మాటలాడవచ్చు = మాట్లాడవచ్చు, మనసు తెల్పగ లేదు = మనస్ఫూర్తిగా చెప్పలేని వాడు, సురియ = శూలము, బట్టవచ్చు = పట్టుకొనవచ్చు

భావము : ఎదుటివారితో మాట్లాడే ప్రతి మాటా మనస్సులో నుండి వచ్చినది కాకపోవచ్చు. ఆంతర్యములో ఒక ఆలోచన పెదవులపైన పైపై మాటలు చెప్పడం చాలామందికి అలవాటే. ఏదైనా చెప్పవచ్చును. కానీ అది సత్య వాక్కు కాదు సుమా! శూలం పట్టినవాడు శూరుడు కానక్కరలేదు. పైన ఒక మాట, లోన మరొక భావంతో నటించడం మనం చూస్తూనే ఉంటాము సుమా! గోముఖ వ్యాఘ్రము వంటి వ్యక్తులు మనకు కనబడుతూనే ఉన్నారు. జాగ్రత్తగా పరిశీలించి వ్యక్తి మంచి చెడులు తెలుసుకోవలసి ఉంది

Actions mean more that preaching!

Maatalaada vachchu manasu delpangaleydu
 Thelupavachu dannu theliyaleydu
 Suriyabattavachu soorudu kaaleydu
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Mere number of words voiced is not the same as conveying what is your heart. Sheer advising others is not the same as understanding oneself or self-realization. Even a trained warrior who is equipped with the knowledge of warfare and precision of weapons may retune from the war field without fighting. Actual actions mean more than knowledge.

శాంతమె జనులను జయము నొందించును
శాంతమునేని గురుని జాడ తెలియు
శాంతభావ మహి జర్చించలేమయా
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : శాంతము = ప్రశాంతత, జనుల జయము నందించును = విజయాన్ని కల్గిస్తుంది.

భావము : శాంతముననే జయము సిద్ధిస్తుంది. ప్రశాంతముగా ధ్యానిస్తేనే గురుపదేశము స్వీకరించగలము. సర్వ లక్షణముల యందును శాంత భావము భువిలో చర్చించడం అసాధ్యమయ్యా. శాంతము లేక సౌఖ్యము లేదు. ఏది సాధించాలన్నా శాంతముగా ఉండడము ముఖ్యము సుమా!

Always be calm and in peaceful!

Saanthame janulanu jayamunondinchunu
Saanthamunane guruni jaada theliyu
Saantha bhaavamahima jarchinchaleymayaa
Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Many endeavors can be achieved through patience and calmness. Such qualities are evident in a good teacher. The importance of calmness and tranquility can only be experienced but cannot be explained in few words.

ఆడి తప్పు వారలభిమానహీనులు
గోడేఱుగని కొద్దివారు
కూడి కీడుసేయ గ్రూరుండు తలపోయు
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఆడి తప్పువారు = మాట చెప్పి తప్పినవారు, అభిమాన హీనులు = సిగ్గులేని వారు, గోడేఱుగని కొద్దివారు = హద్దు తెలియని కొద్దివారు, కూడి కీడుసేయ గ్రూరుండు తలపోయు = దుర్మార్గుడు ఆలోచనలను చేస్తూ ఉంటాడు.

భావము : చెప్పిన మాట నిలబెట్టుకోలేని సిగ్గులేని వారు వాళ్ళ ఆలోచనలకు హద్దు ఉండదు. దుర్మార్గుడు ఆలోచనతో చెడు చెయ్యగలరు. మాట నిలబెట్టుకో గలగడం ఉత్తమ లక్షణము సుమా!

Be compassionate!

Aadithappu vaaralabhimaana heenulu
Go-deyrugani koddivaaru
Koodi keedu seyagroorundu thalapoyu
Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

A mean person is never keen on keeping his promises. He has no self-consciousness so he will not hesitate to cause harm. He cannot react to grievances of others with compassion.

తరచు కల్లలాడు ధరణీశులిండ్లలో
వేళ వేళ లక్ష్మి వెడలిపోవు
నోటి కుండలోన నీరుండున నీరంబు
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : కల్లలాడు = అబద్ధములు చెప్పు, ధరణీశు లిండ్లలో = యజమానుల ఇండ్లలో, వేళ వేళ లక్ష్మి వెడలిపోవు = నానాటికీ సంపద లక్ష్మి రూపంలో తరలిపోతుంది. నోటి కుండలోన = చిల్లుకుండలో, నీరుండునా = నీరు మిగులుతుందా

భావము : అబద్ధములు చెప్పడము, విచారముగా ఉండడము ఐశ్వర్య లక్షణములు కావు. అటువంటి గృహాల నుండి లక్ష్మి నిష్క్రమిస్తుంది. చిల్లుపడిన కుండలో నీరుపోసినా మిగలదు కదా! వృధాగా పోతుంది. కనుక శుభ లక్షణాలు అలవాటు చేసుకోవడం, ఆచరించడము మంచిది సుమా!

Dishonesty will not lead to prosperity!

Tharachu kallalaadu dharaneeshulindlalo
Veylaveyla lakshmi vedalipovu
Notikundalona nundunaa neerambu
Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

One who is habituated to lie constantly can never succeed in life. Even, a king who has this tendency will not prosper and sure will be ruined. Just like how a cracked pot cannot hold water this immoral practice is bound to destroy.

చంపగూడ దెట్టి జంతువునైనను
 చంప వలయు లోక శత్రు గుణము
 తేలుకొండి గొట్టందే లేమి చేయరా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : చంపకూడ దెట్టి = చంపకూడదు ఎట్టి జంతువునైనను, చంప వలయు లోక శత్రువు గుణము = ఎదుటి వ్యక్తిని శత్రువుగా ఆలోచించే దోష గుణము మంచిది కాదు. తేలుకొండి గొట్టందే లేమి = తేలుకొండి ఏమి చెయ్యగలడు?

భావము : మనిషి తనలోని దోషగుణములను తొలగించుట మంచిని కాని ఇతర జంతువులను చంపుట దోషము సుమా!

Cultivate compassion!

Champagoodadhetti janthuvu nainanu
 Champavalayu loka shathrugunamu
 Theylukondi gottandhe leymi cheyuraa
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

It is important to give up on killing of all kinds. We should rather kill and get rid of the beastly nature of ignorance that is prowling in the wild jungle of your mind. The entire venom is in the tail or the stinger of a scorpion. Once the stinger is cut off without killing the scorpion itself, it cannot harm anyone. Similarly, we should get rid of the evil nature and foster good behavior.

ఆత్మయందె దృష్టి ననువుగా నొనరించి
 నిశ్చలముగా దృష్టి నిలిపెనేని
 అతడు నీవే నుమ్మియనుమాన మేలరా
 విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థం : ఆత్మయందే దృష్టి = అంతర్ దృష్టి కలిగి, అనువుగా నొనరించి = చక్కగా సాగించి, నిశ్చలముగా = ఏకాగ్రతతో

భావము : ఆత్మ జ్ఞానమునకు సంబంధించినది ఇది. ఏకాగ్రతతో వ్యక్తి అంతర్ముఖుడై ధ్యానం సాగిస్తే జీవాత్మయై తనలో వున్న దైవాన్ని చూడగలము సుమా! గొప్ప యోగ సాధన ఇది. తనలోని దైవాన్ని చూడగలగడం యోగులకే సాధ్యము. కానీ సాధనతో సర్వులూ సాధించగలరు అని అర్థం చేసుకోవాలి సుమా!

Unconditional trust in Guru!

Aathmayandhe dhrushti nanuvagaa nonarimchi
 Nishchalamugaa dhrushti nilipeneyni
 Athaduneeve summi yanumaanamelaraa
 Vishwadaabhiraama vinura Veyma!

Focus and remember the teachings of your Guru on the life's experiences. Serve him with unconditional reverence. He is the only one who can guide through your life and help you to attain liberation.

ధ్యాన మూలం గురుర్మూర్తిః
పూజామూలం గురోః పాదం
మంత్రమూలం గురోర్వాక్యం
మోక్షమూలం గురోః కృప.